

T.C.

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

**YAPILANDIRMACI EĞİTİM YAKLAŞIMLARI VE BU
DOĞRULTUDA**

**HAZIRLANAN YENİ MÜFREDATA İLİŞKİN
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

(KARS İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hatice CEBECİ SENER

Danışman: Yrd. Doç.Dr. Ali Osman ENGİN

KARS- 2007

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Hatice CEBECİ SENER'E ait Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımları ve Bu Doğrultuda Hazırlanan Yeni Programa İlişkin öğretmen Görüşleri konulu çalışma jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesinin Unvanı, Adı ve Soyadı

İmza

Yrd. Doç.Dr: Ali Osman ENGİN

Yrd. Doç.Dr: Kemalettin KUZUCU

Yrd. Doç.Dr: Malik BANKIR

İÇİNDEKİLER

sayfa no

İÇİNDEKİLER	I
ÖN SÖZ.....	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VI

I.BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Amacı	2
1.2 Araştırmanın Önemi	3
1.3. Problem Cümlesi	3
1.4 Alt problemler	3
1.5. Varsayımlar	3
1.6. Tanımlar	3

II. BÖLÜM

2.1. Program Tanımı ve Çeşitleri	5
2.1.1. Eğitim Programı	5
2.1.2. Öğretim Programı	6
2.1.3. Müfredat Programı	7
2.1.4 Ders Programı	7
2.2. Eğitim Programının Özellikleri	8

2.3. Eğitim Programının Unsurları	9
2.3.1 Hedefler	9
2.3.2 Hedef Davranışlar	10
2.3.3. Öğretme Durumları	10

III. BÖLÜM

3.1. Hedefler	14
3.2. Tarihsel Bakış	16
3.3. Yapılandırmacılığın Çeşitleri	17
3.3.1. Bilişsel Yapılandırmacılık	17
3.3.2. Sosyal Yapılandırmacılık	18
3.4. Yapılandırmacı Öğrenme Yaşantıları	18
3.5. Yapılandırmacı Öğretim	24
3.5.1.Yapılandırmacı Öğretimin Temel İlkeleri	24
3.5.2. Öğrenme- Öğretme Süreci	26
3.6. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğretmenin Rolü	26
3.7. Öğrenenin Rolü	30
3.8. Sınama Durumları	30

IV. BÖLÜM

4.1. Araştırma ile İlgili Genel Açıklamalar	32
4.2. Bulgular ve Yorum	33

V. BÖLÜM

5. Sonuç ve Öneriler	70
5.1. Sonuçlar	70
5.2. Öneriler	71
KAYNAKLAR	74
Anket Formu	78
Araştırma izni	79
Özgeçmiş	80

ÖZET

Sürekli gelişen teknolojiyle birlikte eğitim programlarının da değişmesi kaçınılmaz olmuştur. Bu alanda birçok yaklaşımlar göze çarpmaktadır. Eğitim programlarında kullanılan yapılandırmacı yaklaşım modeli ise ülkemizde henüz çok yenidir. İlköğretim okullarında uygulanan eski program eğitim alanında ortaya çıkan ihtiyaçlara ve çağın gereklerine cevap verememektedir. Eski program bilgi aktarmaya yönelik olarak uygulanmıştır. Bu durum öğrencileri ezberciliğe itmiştir.

Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı 2005 yılından itibaren Yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan eğitim programını yürürlüğe koymuştur. Amaç yapılandırmacı yaklaşımın ilkeleri doğrultusunda öğrenci yetiştirmektir. Yapılandırmacı yaklaşımda ilke; öğrencinin bilgiyi ezberlemesinden çok önceki bilgilerini de kullanarak bilgiye ulaşmasını sağlamaktır. Eleştirel ve analitik düşünebilme, doğru karar verebilme ve problem çözebilme gibi verilerin kazanılması için öğrenci bilgiyi kendisi sentezlemelidir. Mevcut bilgilerini nasıl kullanabileceğini bilmesi gerekmektedir. Bu çalışma uygulanan mevcut programa ilişkin öğretmen görüşlerini almak için hazırlanmıştır.

ABSTRACT

It has been necessary for the education curriculums to be continuously changing technologies. There are many approaches in this area. The constructive approach used and organized in the curriculums in our country is still very new. The curriculum used before hadn't solved the educational problems and it was necessary to change it. The prier- curriculum (the old programme) had organized and used to transmit the cognitive information. This situation had directed the students to memorize the cognitive information.

For that reason the Education Ministry has put the new teaching programme prepared according to the constructive approach into affect since 2005. The main aim here is to educate the students according to the rules of the constructive approach. The aim of the constructive approach; is to make the students have the information by using the knowledge learned before more than memorizing. The students must synthesis the knowledge by themselves to have the abilities such as critical and analytic thinking ability thorough making decision and problem solving. It is necessary for the students show to use the learned information.

This study has prepared and organized to find out the teachers' point of views about the present curriculum.

ÖN SÖZ

Gelişen teknolojiyle birlikte dünyada birçok alanda yaşanan değişiklik, eğitim alanında da hissedilmiştir. Eğitim alanında gerçekleşen en önemli değişim ise 2005 yılından itibaren uygulamaya konulan yeni müfredat programıdır.

Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Yüksek Lisans çalışma programının gereği olarak hazırlanan bu araştırma, yapılandırmacı eğitim programları ve bu doğrultuda hazırlanan yeni ilköğretim müfredatına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Bu amaçla konu ile ilgili yerli ve yabancı kaynaklı literatür taranmıştır. Öncelikli olarak yapılandırmacı eğitim programları ile ilgili kaynaklar incelenmiştir. Henüz ülkemizde yeni olan bu öğrenme yaklaşımıyla ilgili yerli kaynak sıkıntısı çekilmiştir. Kaynaklar incelenerek konuyla ilgili bilgi edinilmiştir.

Eğitim programı alanında yazılmış kitaplar, yapılan tezler incelenmiş ve eğitim programının özellikleri kavranmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı öğretmen kılavuz kitapları ve yeni programı tanıtan kaynak kitap ve CD'ler incelenmiş ve bütün bilgiler bir araya getirilmiştir.

Araştırma genel tarama modelindedir. 2005 yılından itibaren ülkemizde uygulanmakta olan ve yapılandırmacı eğitim yaklaşımına göre hazırlanan program incelenerek öğretmenlerimizin görüşleri alınmak üzere bir anket hazırlanmıştır. Anket, Kars ili merkez ilçede görev yapmakta olan ilköğretim I. kademe öğretmenlerine uygulanmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde giriş, araştırmanın amacı ve önemi, problem durumu ve alt problemle varsayımlar ve tanımlar yer almaktadır. İkinci bölümde program tanımı, program çeşitleri ve programın özellikleri bulunmaktadır. Üçüncü bölüm de ise yapılandırmacı yaklaşım tanıtılmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımın tarihi gelişimi ve yapılandırmacı yaklaşımda öğretmen ve öğrencinin yeri anlatılmıştır. Davranışçı yaklaşım ve yapılandırmacı yaklaşım kıyaslanarak tablo

halinde sunulmuştur. Dördüncü bölümde de araştırmaya ait bulgular ve tablolar yer almaktadır. Beşinci bölümde ise araştırmanın sonuçları ve sonuçlar doğrultusunda yapılan öneriler yer almaktadır.

Yapılan bu araştırmanın Yapılandırmacı Eğitim Programları ile ilgili yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı umulmaktadır. Bu araştırmanın her aşamasında yardımlarını ve rehberliğini esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ali Osman ENGİN'E, çalışmalarında bana büyük desteği olan arkadaşlarım sevgili Arş. Gör. Tuba TOPER'E ve Arş. Gör. Mehtap BAYRAKÇI' YA teşekkürü bir borç bilirim. Bunun yanında özel ve mesleki hayatım boyunca her zaman en büyük destekçim olan aileme şükranlarımı sunmaktan onur duyarım.

Temmuz 2007-Hatice CEBECİ SENER

I.BÖLÜM

GİRİŞ

İnsanın doğuştan getirdiği en önemli özelliklerinden biri bilgiye plan ihtiyacı ve zorunluluğudur. Bilgi olmadan insan hayatının devamı düşünülemez. Fakat sürekli olarak gelişen ve değişim gösteren dünyada bütün insanların her yeni bilgiyi edinmesi beklenemez.

Bilginin çoğaltılması ile birlikte sosyal hayatında daha karmaşık bir hale geldiği, toplumsal çatışmaların ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Bu durum insanın bilgiyi sistemli bir biçimde öğrenme ihtiyacının ortaya çıkarmıştır. Bunun neticesinde ise formal bir eğitim sistemi geliştirilmiştir.

Okul öncesi dönemlerden üniversiteye hatta yaşamın devam ettiği bütün dönemler boyunca eğitim çalışmaları belli programlara bağlı olarak yürütülür. Bu neticede eğitim programları ortaya çıkmıştır.

Eğitim programları toplumun ihtiyacı, teknolojik gelişmeler, bireyin seviyesi vb. gibi etkenler göz önünde tutularak hazırlanır.

Çağdaş dünyada ise iyi bir vatandaşın beklenen vasıflar arasında karşılanan problemlerle doğru bir biçimde baş edebilme sahip olabilmek, bilgiye ulaşmayı ve araştırmayı bilmek gibi özellikler öne çıkmalıdır.

Bu noktadan hareketle eğitim programlarının hazırlanmasında farklı anlayışların gündeme geldiği söylenebilir.

Yapıcı öğrenme modeli son yıllarda geliştirilen yeni anlayışların kendi çatısı altında toplanmaya çalışan bir yaklaşımdır. Yeni anlayışları derli toplu bir biçimde ve bir arada sunmaktadır. Yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarında birey bilgiyi ezberlemek yerine, bilgiye nasıl ulaşacağını öğrenmektedir. Önceki bilgileri yeni öğreneceği bilgiye temel olmakta ve birey bilgiyi kendisi sentezlemektedir.

Karşılaşılan eğitim programlarının değiştirilmesi ihtiyacından yola çıkılarak ülkemizdeki mevcut program yapılandırmacı eğitim yaklaşımları temel alınarak değiştirilmiştir. Fakat program değişimi sırasında bazı problemlerle karşılaşıldığı görülmüştür.

Bu amaçla Kars ili merkezindeki öğretmenlerin değişen programa ilişkin görüşleri araştırılmıştır.

Araştırmanın ikinci bölümünde eğitim programının tanımı özellikleri, unsurlar açıklanmaktadır. Üçüncü bölümde yapılandırmacı yaklaşım, tarihsel gelişimi açıklanmış ve geleneksel eğitim yaklaşımlarına göre kıyaslanmış. Birinci bölümde araştırmanın amacı, önemi, problem ve alt problemler, sayıtlılar ve ilgili araştırmalar sunulmuştur. Dördüncü bölümde verilerle ilgili tablolar ve bulgular ortaya konulmuş olup; beşinci bölümde sonuç ve öneriler tespit edilmiştir.

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı Türk Milli Eğitim sistemindeki ilköğretim kurumlarının 2005 yılından itibaren uygulanmaya başlanan müfredat programının anlaşılabilirliği uygulanma esasında karşılaşılan güçlüklerin uygulayıcıların yaşadığı sorunların bölgesel farklılıkların yaşadığı gösterilip gösterilmediği belirlenmesidir.

1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bireylerin kişiliklerinin şekillenmesinde büyük öneme sahip olan eğitim sisteminin parçası müfredat programı yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanmış ve 2003- 2006 eğitim öğretim yılında uygulanmaya konulmuştur. Ancak gerek programın hazırlanması aşamasında gerekse de uygulandıktan sonra belirli sorunlara karşılaşılmıştır. Bu araştırma ile öğretmenlerin programa ilişkin görüşleri alınmaya ve karşılaştıkları sorunlar saptanmaya çalışılmıştır.

Bu araştırma ile elde edilen bulguların;

1) Yeni müfredat programının toplumun ihtiyaçlarını karşılama açısından yerinin belirlenmesi

2) Programın öğretmenler tarafından uygulanma düzeyinin belirlenmesi yönüyle önemli olabileceği düşünülmektedir.

1.3. PROBLEM DURUMU

Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımları ve Bu doğrultuda hazırlanan programa ilişkin öğretmen görüşleri;

1.4. ALT PROBLEMLER

1) Programın toplum genel ihtiyacı ve beklentilerini düzeyi nedir?

2) Programın uygulanmasında yapılandırmacı yaklaşımın ilkelerinin anlaşılma düzeyi nedir?

3) Öğretmenlere göre programın eksik yönleri nelerden kaynaklanmaktadır?

4) Programın ölçme değerlendirme hangi yeni yöntemler içermektedir?

5) Programda öğrenci bilgiye nasıl ulaşmaktadır?

1.5. VARSAYIMLAR

1) Yeni müfredat programının değişmesine kademeli olarak geçilmesine kademeli olarak geçilmesi gerekliliği düşünülmüştür?

2) Programın içeriliğinin güncel olduğu varsayılmıştır.

3) Programın öğrencilere bilgi sunmaktan çok bilgiye ulaşmaları için yol gösterici bir özelliğe sahip olduğu düşünülmüştür.

4) Program hazırlanırken öğretmenlerin görüşlerinin alınmadığı varsayılmıştır.

5) Program hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip oldukları düşünülmüştür.

6) Öğretmenlerin anket maddelerini samimi bir şekilde cevapladıkları varsayılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Yapılandırıcılık: Bilginin öğrenci tarafından önceki bilgilerini de kullanarak yapılandırmasını anlatır.

Eğitim Programı: Eğitilecek bireylere öğrenme yaşantılarını kazandırma planı sağlar.

Öğretmen: Mesleği öğretmek olan kimse

II. BÖLÜM

EĞİTİM PROGRAMINA GENEL BİR BAKIŞ

2.1. Program Tanımı ve Program Çeşitleri

Eğitim ve öğretim de ulaşılmak istenen hedefe varmak için mutlaka bir plana ve programa ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü hedefe ulaşmak için yapılan çalışmalarımızı belli bir düzen ve program içerisinde yürütmemiz gerekir.

Kelime anlamıyla bakıldığında program kelimesi Yunancadan gelerek ve yapılması gereken işin yapılışı sırasını ve nasıl yapılacağını gösteren tasarım, izlenen yol anlamına gelmektedir. (Büyükkaragöz, 1997)

Eğitim de ise program; eğitim programı, öğretim programı, müfredat programı ve ders programı olarak ayrı ayrı kullanılmaktadır.

2.1.1. Eğitim Programı

Eğitim programı hakkında yapılan çeşitli araştırmalar incelendiğinde bu konu ile ilgili farklı tanımlar yapıldığı gözlemlenmiştir. Bu farklılığın sebebi de Erden'e göre eğitim programının kapsamının çok geniş olmasıdır.

Carter V. Good' un hazırladığı eğitim sözlüğünde bir çalışma alanında sertifika ya da diploma alabilmek için sistematik olarak sıralanması gereken dersler ya da konulardan oluşan bir liste anlamında kullanılmaktadır. (Good, 1973: 157)

Ronald C. Doll (1986: 8) ise eğitim programını okul sorumluluğunda öğrencilerin değerlerini, becerilerini geliştiren bilgi ve anlayış kazanmalarını sağlayan hem süreç hem de içerik olarak tanımlanmış ve okulun kontrolünde öğrencilerin tüm yaşantılarını düzenli olarak görmüştür.

Saylar Alexander ve Lewis (1981: 8) ise programı, ‘‘eğitilecek bireylere öğrenme yaşantılarını kazandırma planı’’ olarak tanımlamaktadır. Taba da benzer bir tanımlamada bulunarak eğitim programının öğrenme planı olduğunu belirtmiş, tanımı, program öğelerini sıralayarak yapmıştır. Taba’ya (1962: 11) göre bütün eğitim programları nasıl tanımlanırsa tanımlansın, belli öğelerden oluşur. Bunlar hedefler ve hedef davranışlar içeriğın seçimi ve örgütlenmesi öğrenme, öğretme süreci ve son olarak hedeflerin değerlendirilmesidir.

Genel anlamda eğitim programı öğrencilerin öğrenmesi gerekenlerin ne olduğu kadar, bunların ne şekilde öğrenildiğidir. Yani öğrencilerin hayatlarını düzenleme olarak tanımlanabilir.

Ö. Demirel (1998) yapılmış bütün tanımları sentezleyerek eğitim programını ‘‘okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği’’ olarak tanımlamıştır.

2.1.2 Öğretim Programı:

Birey yeni bilgiler edindikçe davranışlarında değişiklikler meydana gelir. Bu davranış değişikliklerinin bir kısmı planlı bir şekilde olmaktadır. Bu planlı ve programlı duruma öğretim denilmektedir.

Yapılan araştırmalar sonucunda eğitim programı ile öğretim programının aynı olduğunu savunan eğitim bilimcilerinin olduğu görülmüştür.

Albert I. Oliver (1977: 8), eğitim programı ile öğretim programını eş anlamlı görmekte ve bir eğitim programının;

1) Çalışma programı

2) Yaşantı programı

3) Hizmet programı

4) Örtük program (ders dışı etkinlikleri içine alan) olmak üzere dört öğeden oluştuğunu ileri sürmektedir.

Pek çok yazar da meydana gelen eğitim programı ve öğretim programı tanımı karşılığında açıklık getirmeye çalışmıştır.

Ertürk (1993), eğitim programında işaret edilmiş faaliyetlerin nasıl yapılacağını, yani istedik öğrenmeyi sağlamada yöntemler ve malzemeyi zaman-sıra göstererek belirten programa öğretim programı demektedir.

Küçük Ahmet (2000) de öğretim programını, eğitim programı içinde ağırlık taşıyan kesim olduğunu belirtmiştir. Eğitim programının amaçları doğrultusunda planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programdır.

Özçelik (1998) bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz olarak tanımlamaktadır öğretim programını Demirel (1998) ise “öğretim programı, eğitim programını kullanmaya hazır hale getirmektedir” diye tamamlamaktadır.

2.1.3. Müfredat Programı:

Müfredat; bir bütünü oluşturan ayrıntılar, adı altında sözlükte yer almaktadır.

Müfredat programı ise eğitim-öğretimde öğretilecek konuların listesidir.

Bloom (1995) ise konu ayrıntılarına yer veren ve öğrencilere kazandırılacak olan davranışların müfredat programını oluşturduğunu söylemektedir. Ancak bunların nasıl kazandırılacağı hakkında bilgi vermeyen programlar olduğunu düşünmektedir.

2.1.4 Ders Programı:

Variş (1994) Eğitim programının bir okul ya da eğitim kurumunda yer alan bütün eğitim faaliyetlerini kurum içi ve kurum dışı eğitim etkinliklerini içine aldığı belirtir. Öğretim programının ise eğitim programı içinde yer aldığı ve öğrenme-öğretme süreçleri ile ilgili tüm etkinlikleri kapsadığını belirtir. Ders programını da öğretim programı içerisinde yer alan ve dersle ilgili olan eğitim faaliyetlerinin sistematik bir şekilde düzenlendiği bir plan olarak belirtmektedir.

Ö. Demirel (2004) e göre ders programı bir ders süresi içinde planlanan hedeflerin bireye nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı bir plandır.

2.2 Eğitim Programının Özellikleri

Her geçen gün artan teknolojik gelişmelerle beraber toplumunda ihtiyaçlarının değişmesi eğitim programının bazı özelliklere sahip olmasını gerektirmektedir.

Büyükkaragöz'e (1997) göre eğitim programının satış olması gereken özellikler şunlardır;

1) Eğitim programı işlevsel olmalıdır. Yani programda yer alan konuların ve etkinliklerin hayatla bağlantılı olması bireyin kendi yaşantısında bu bilgileri kullanması, toplum-birey ihtiyaçlarına cevap vermesi demektir.

Bunun yanında işlevsel bir program öğretmene de rehber olmalıdır. Öğretmenin nelere dikkat etmesi gerektiğini nasıl yöntem-teknik, araç-gereç kullanılacağını, hangi kaynaklardan yararlanabileceğini de göstermeli, bu konularda öğretmene kılavuz olmalıdır.

2) Eğitim programı esnek olmalıdır. Program öğretmene teknolojik yenilikleri, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını, çevresel etkenlere göre ayrıntılarını belirleme olanağı sağlamalıdır.

Program esnek olmalıdır. Çünkü

a) Bir ülkede okullar buldukları yerlerin çevresi ve iklimi bakımından farklılık gösterir.

b) Öğrenciler arasında bireysel farklılıklar vardır.

c) Bireysel, teknolojik ve toplumsal alanlarda gelişmeler çok hızlı meydana gelmekte ve değişimler yaşanmaktadır.

d) Devletin ve toplumun görüş ve isteklerine uygun olmalıdır.

e) Uygulayıcılara yardımcı olmalıdır.

3) Program uygulanabilir olmalıdır. Programın uygulanabilir olması bundan önceki açıklanan özelliklerle bağlantılıdır.

4) Program ekonomiye ve topluma uygun olmalıdır.

2.3. Eğitim Programının Unsurları;

Eğitim programlarına baktığımızda şu öğelerden oluştuğunu görürüz;

i. Hedefler

ii. Hedef davranışları

iii. Öğretme durumları

2.3.1. Hedefler

Hedefler toplumun gereksinimine duyduğu insan niteliklerine göre yetiştirmek istediği bireye, bilimsel, tekniksel, sanatsal alanlardaki gereksinimlere dayalı olarak belirlenir.

Hedefler uzman kurul tarafından çeşitli boyutlarda belirlenir. Bunlar;

i. Toplumsal Boyut ; (eğitimin uzak hedefi)

ii. Sistem Boyutu ; (eğitimin genel hedefi)

iii. Okul boyutu ; (okulların genel hedefi)

iv. Ders Boyutu ; (okulların özel hedefi)

Hedefler öğrenme ürününü dile getirmelidir. Bir dersi kursu ya da okulu başarı ile bitiren bir öğrencinin ne yapabileceğini göstermelidir.

2.3.2. Hedef Davranışlar;

Hedefler eğitimdeki ürünün tanımıdır. Bir hedef davranışlardan oluşur. Hedef belirlenirken onu oluşturan davranışların belirlenmesi gerekir. Bir takım davranışlar bir araya gelir ve hedefi oluşturur. Davranışlar öğretiminin nasıl düzenlenebileceği konusunda fikir sahibi olunmasını sağlar. Davranış öğrenme ürünüdür.

2.3.3. Öğretme Durumları

Öğretme durumları etkinlikleri, öğrenmeyi kolaylaştırmada rehberlik nasıl yapılır, bunu önemser. Bu açıdan değerlendirildiğinde üç aşama ele alınır. Bunlar;

- a) Giriş etkinlikleri (sunuş yoluyla öğretim)
- b) Gelişim etkinlikleri (buluş yoluyla öğretim)
- c) Sonuç etkinlikleri (araştırma yoluyla öğretim)

Öğretme durumlarının etkili olabilmesi için uygulayıcıların zengin bir yöntem ve teknik bilgiye sahip olması gerekir. Hangi durumlarda hangi yöntem teknik kullanılmalı, buna doğru karar verilmelidir. Aynı sahip olunması gereken özellik kullanılacak araç-gereçler içinde geçerlidir. Ne kadar doğru araç-gereç, yöntem, teknik kullanılsa öğretme durumlarının o kadar etkili ve verimli olduğu gözlemlenmiştir.

III. BÖLÜM

Sürekli değişmekte olan dünya; bu değişimden meydana gelen yenilikleri ve gelişimin bilincinde olan, öte yandan bu değişim sırasında üzerine düşen görevleri de kavrayabilen bireylere ihtiyaç duymaktadır. Gelişen dünya git gide tüketen bir toplum olmaya başlamıştır ve bu toplumun çağdaş dünyaya ayak uydurabilmesi için doğru bilgilerle donatılmış bir birey yeterli değildir. Bireyin bilgiyi tüketmekten çok bilgiyi kendince sentezlemesi, yeni bilgi üretmesi hedeflenmektedir. Çağdaş dünyanın kabul ettiği birey, kendine aktarılan bilgileri aynen kabul eden, yönlendirilip biçimlendirmeyi bekleyen değil, bilgiyi yorumlayarak anlamın yaratılması sürecine etkin olarak katılanlardır. (Yıldırım ve Şimşek 1999: 9)

Yapılandırmacılığın temel dayanacağı ise bilginin doğası ve öğrenimidir. Yapılandırmacılık; İngilizce “constructivism” sözcüğünün karşılığı olarak kullanılmıştır. (Demirel 2001) Ayrıca İngilizce “structuralism” Fransızca “structuralisme” Almanca “strukturalismu” terimlerinin Türkçe karşılığı olarak da yapısalılık sözcüğü kullanılmaktadır. (Oğuzkan, 1993) Yine oluşturmacılık, kurmacılık, bütünleştiricilik, yapısalcı öğrenme, yapılandırıcı öğrenme, oluşumcu yaklaşım gibi kelime ve kavramlarla “yapılandırıcılık” ifade edilmektedir. Yapılandırmacılık öğretimle ilgili bir kavram değil, bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuramdır. Bu kuram bilgiyi temelden kurmaya dayanır.(Demirel 2000) Bilginin öğrenci tarafından yapılandırılmasını anlatır. Yani bireyler bilgiyi aynen almasıyla kendi bilgilerini yeniden oluştururlar. Bilginin tekrar değil, bilginin transferi ve yeniden yapılandırılması söz konusudur. Birey önceki bilgileriyle birlikte yeni bilgiyi kendi öznel durumuyla uygulayarak öğrenir.(Özden 2003)

Öğrenenlerin bilgiyi nasıl öğrendiklerine ilişkin bir kuram olarak gelişmeye başlayan yapılandırmacılık zamanla öğrenenlerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarına ilişkin bir yaklaşım halini almıştır.(Perkins 1999)

Bu öğrenme yaklaşımında öğrencinin önceki yaşantıları öğrenmede temel oluşturur. Bilgi, konu alanlarına bağlı olarak değil, bireylerin yarattığı ve ifade ettiği şekilde yapılandırılarak var olur. Bu nedenle deneysel subjektif ve bireyseldir.(Kaptan ve Korkmaz 2001)

Öğrenmeyi uyarıcı tepki bağı ile açıklayan ve öğrenciyi kontrol edebilecek, şekillendirebilecek birer mekanizma gibi gören davranışçı yaklaşım günümüzde popülerliğini oldukça yitirmiştir. Davranışçılıkta öğretmen “bilgiyi aktaran” öğrenci ise “bilgiyi alan” kişidir. Öğretme-öğrenme sürecinin temelinde öğretmen vardır. Ancak öğretmen merkezli yaklaşım öğrencileri ezberle yönetmekte, eleştirel düşünen ve karşılaştığı problemleri çözebilen bireyler yetiştirmede başarılı olamamaktadır.(Dekkers 1997)

Bileşim öğrenme kuramı zihinsel süreçli dikkate almak birlikte, kendisini bilgi-bilen ikiliğinden kurtaracak felsefik varsayımla oluşturamamıştır. Bilgi işlem kuramcıları da davranışçılık gibi bireyi çevresinden ayırır beynin çalışmasının bilgisayara benzetilmesinin bireyden bağımsız dışsal gerçekliği vurgulamaktadır. Başka bir deyişle hem davranışçılığın hem de bilişselciliğin temelinde nesnelci yaklaşım vardır.

Yapılandırmacılar beyni bilgisayara benzeten görüşleri kabul etmezler. Beyin daha esnek, kendini değiştiren, yaşayan, özgün ve kendini yeniden şekillendiren bir yapıdır.(Fasnot,1995) Öğrenme pasif ya da basit bir biçimde nesnel değildir. Bilgi çevreden pasif bir biçimde alınmamaktadır. Bireyler doldurulmayı bekleyen boş vakitler değil, tersine anlamları araştıran etkin organizmalardır.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının temel dayanakları eğitim psikologlarının araştırma ve düşüncelerine dayandırılmaktadır. Eğitim psikologlarından Piaget, yapılandırmacı kavram ve yaklaşımı ilk defa ortaya atan kişidir. Piaget in bilişsel gelişim ve bilginin oluşumu ile ilgili çalışmalarına dayanılarak geliştirilen ve öğretmeden çok öğrenme üzerinde durulmasını öngören anlayış yapılandırmacı yaklaşıma temel oluşturmaktadır. Piaget “insanlar yeni bir bilgiye daha önce sahip oldukları eski bilgiye dayandırılarak öğrenirler” ve sınıfta yapılan aktiviteler öğrenme açısından önemlidir fikirlerini ortaya atmıştır. Bu fikir

öğrencinin yeni bir bilgiyi öğrenirken önceden var olan bilgileriyle karşılaştırıldıktan sonra yeni bilgiyi özümlediği, kendine özgü olarak bilgiyi oluşturduğu biçimde yorumlanmaktadır.

Öğrenciler daha önceki deneyimlerinden ve ön bilgilerinden yararlanarak yeni karşılaştıkları durumlara anlam verebilmeleri savunulmaktadır. Ayrıca, yeni bir bilgi edinme sürecinin öğrenciyi aktif kılan bir süreç olduğu ve öğrencinin sahip olduğu bilgi birikiminin yeni bir bilgiye veya uyarılara cevap vermede çok önemli olduğu vurgulanmaktadır.

Yapılandırmacı yaklaşımın en önemli özelliği, öğrencinin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmasına, yorumlanmasına ve geliştirilmesine fırsat vermesidir. Geleneksel yöntemde öğretmen bilgiyi verebilir ya da öğrenenler bilgiyi kitaplardan veya başka kaynaklardan edinilebilir. Ancak bilgiyi anlamak, bilgiyi yapılandırmakla eş anlamlı değildir. Birey yeni bir bilgiyle karşılaştığında dünyayı tanımlamak ve açık olmak için önceden önce den oluşturduğu kurallarını kullanır veya algıladığı bilgiyi açıklamak için yeni kurallar oluşturur. (Brooks 1993) Bir başka deyişle yapılandırmacılık çevre ile insan beyni arasında güçlü bir bağ kurmadır.

Yapılandırmacı öğrenmede temel alınanlar aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- 1) Bilgiyi araştırma, anlayabilme ve analiz etme
- 2) Bilgiyi ve öğrenme sürecini geliştirme
- 3) Geçmişteki yaşantılarla yeni yaşantıları bütünleştirme

Yapılandırmacı öğrenmede öğrenen etkindir. Okumak, dinlemek yanında fikirlerini savunma, fikirleri paylaşma, hipotez kurma gibi tekniklerle sürece etkin katılım sağlanır. Öğrencinin etkileşimi önemlidir. Öğrenci bilgiyi tamamen kabul etmek yerine, bilgiyi yaratır ya da tekrar keşfeder. (Perkins 1997)

Kazanılan bilgiler sonraki bilgilere zemin hazırlar. Çünkü öğrenilecek bilgiler önceden yapılmış bilgiler üzerine inşa edilir. Yapılandırmacı öğrenme var olanlarla yeni öğrenilenler bağ kurmalıdır. Yeni bilgileri var olan bilgilerle bütünleştirme

sürecidir. Fakat bu süreç, bilginin üst üste yığılması olarak algılanmalıdır. Birey var olan bilgiyi gerçekten yapılandırırsa kendi yorumunu yapabilecek ve bilgiyi temelden kuracaktır.

Yapılandırmacı öğrenmede esas olan bilginin birey tarafından alınıp kabul görmesi değil bireyin bilgidan nasıl bir anlam çıkardığıdır. Bilgi birey tarafından üretilir.

Yapılandırılmacılıkta, bütün çaba öğrenmelerin kalıcılığının sağlanması ve üst düzey bilişsel becerilerin oluşturulmasını sağlamaktadır.

Yapılandırılmacı yaklaşım temeli alınarak gerçekleştirilen öğrenme-öğretme süreçleri geleneksel yaklaşımlara göre bazı farklılıklar gösterir. Bu farklılıklar öğretim programının öğelerinde de ortaya çıkar.

3.1. Hedefler

Yapılandırmacı yaklaşım temelini hazırlayan eğitim programının merkezinde öğrenci vardır. Program öğrencinin kalıcılığını sağlayacak ve üst düzey bilişsel becerilerini geliştirecek şekilde tasarlanır. Çünkü eğitimin yeni hedefi bilgiyi nasıl ve nerede kullanacağını bilen kendi öğrenme yöntemlerini tanıyıp etkili bir biçimde kullanan ve yeni, bilgiler üretmede önceki bilgilerden yararlanan bir insan modeli yaratmaktır. İşte bu hedefe ulaşmada yapılandırmacı yaklaşım önemli bir rol oynar. (Abbatt, 1999;68)

Yapılandırmacı eğitim ortamında ise hedef, öğrenenin bilgiyi temelden kurmasıdır. Öğrenenler sınıfa yaşantılarıyla gelir ve öğrenmeye etkin katılarak bilgiyi zihinsel olarak yapılandırır, kendi düşünce ve yorumlarını geliştirirler. Öğrenme öğrenenlerin etkili düşünme dışı vurma, sorun çözme ve öğrenme becerilerini kazanmalarını içerir.(Alkan ve diğerleri, 1995;57)

Yapılandırmacı öğrenmede amaç öğrenenlerin bilgiyi zihinsel olarak anlamlandırmaları için öğrenme fırsatı sağlamaktadır. (Wilson, 1996; 208)

Öğrenen bireylerin sahip oldukları bilgi birikimi farklılık gösterdiğinden, yapılandırmacılıkta tek doğru yerine, iki birey aynı kavrama farklı anlamlar

yükleyebilir. Bu nedenle hedefler kesin olarak belirlenemez. Sadece öğrencilerin ulaşımları beklenen genel hedefler vardır. Davranışlar daha genel bir şekilde hedef ifadelerinin içinde yer almaktadır.(Hollaway, 1999; 85)

Yapılandırmacı öğrenmeyi temel alan program tasarımları ‘‘bireylere ne öğretilceği sorusu yerine, nasıl öğrenir’’ sorusuyla ilgilendirir. Yapılandırmacı tasarımcılar, program geliştirmeye bireylerin var olan bilgilerini ortaya çıkarmalarına yardımcı olacak bir çalışma ile başlar. (Seiley. 1999; 16)

Hedefler öğretmen ve öğrencinin ortak kararı ile belirlenir. Bu kararlara öğrencilerin katılması, öğrenenin hedefle ulaşılması isteğini artırır.(Ülgen, 1994; 174)

Yapılandırmacı Yaklaşım Günümüzde Niçin İlgi Görmektedir?

Yapılandırmacı yaklaşımın günümüzde ilgi görmesinin sebepleri şöyle sıralanabilir;

1) Halen uygulanmakta olan yöntemlerin başarısızlığı karşısında yenilik ihtiyacını karşılamaya taliptir.

2) Öğretmen merkezli bir yaklaşımdan, öğrenci merkezli yaklaşıma geçişi savunmaktadır.

3) Öğrenci, öğretmen ve okul yönetimini bir çok genelsiz bürokratik işlemde kurtarmaktadır.

4) Bilginin ancak bireylerin kendileri tarafından yapılandırılabilceğini savunmaktadır.

3.2. Tarihsel Bakış

Pek çok felsefeci ve eğitimci yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının gelişmesine yardımcı olmuştur. Yapılandırmacıların bilgiye bakış açılarının temelini bazıları şüphecilerine dayanmaktadır. Şüpheciler göre edindiğimiz her bilgi yaşadıklarımız sonucu oluşmuştur. Bilginin doğruluğu kontrol edilemez, çünkü

doğruluğunu kanıtlamak için yaşantıdan bağımsız bir yol bulmak gerekir.(Van Glassfeld, 1990)

Van Glassfeld'e göre ilk yapılandırmacı Vico'dur. Vico, 1710 yılında geliştirdiği "insan beyni ancak kendi yarattığını bilir" sloganı ile temel fikrini açıklıyor. (Van Glasfeld, 1995 a)

Yapılandırmacılar yapı oluşturmada düşünme yeteneği üzerinde durmuş yeni bilgi ve önceki yaşantının işlevsel uyumluluğunu incelemiştir. Bu görüş bir diğer yapılandırmacı Kont tarafından da benimsenmiş ve Kont'ın "Saf Aklın Eleştirisi" adlı tezinde de yer almıştır. Kont'a göre "zihin boş bir kara tahta zemin değildir." (Duffy & Jonassen, 1992)

Kant dışsal yani fiziksel dünyaya inanmaktadır ve dünyanın bize nasıl görüneceğini ancak duygularımız belirleyebilir. Kant'tan önceki bilgi kuramcıları özneyi pasif, nesneyi aktif konuma getiren, Kant nesne değil, öznenin bilgiyi oluşturmada etkin taraf olduğunu göstermiştir. Yapılandırmacılığa katkıda bulunan bir diğer felsefeci Hegel'e göre ise bilgi insan etkinliğinin ürünüdür.

Öznenin bilgisi etkinliğinden ayrı olarak ele alınamaz bilginin tüm öğeleri zihnin kendisine aittir. (Fosnot, 1995)

Sosyokültürel etkilere öncelik veren Vugotsku ise üst düzey bilişsel süreçlerin evrimin, sosyalden (bireyler arası) bireysele doğru ilerlediğini ileri sürmektedir. Bilişsel gelişim çevreden bireye doğrudur.

Üst düzey fonksiyonların bireylerarasından bireysel doğru ilerleme sürecine "içselleştirme" denilmektedir.(Vygotsku, 1962)

İçselleştirme gözlenen sosyal ortamdan bilginin kazanılması, özümsemesidir.

Çocuğun önceki kavramları "x" düzeyindedir. Öğretmenin görevi ise çocuğun anlamların x'den "x+1" düzeyine çıkarmaya çalışmaktır. Öğretmen ve öğrenci arasındaki işbirliği çok önemlidir. Öte yandan bir çocuğun sınıfındaki diğer öğrencilerle ilişkileri de önemlidir. Vygotsky daha az başarılı öğrencilere yardım etmek için daha başarılı öğrencileri kullanmayı önermektedir. Başarılı öğrenciler,

gurup arkadaşlarına açıklama yaparken, kendi bilişsel yapılarını gözden geçirebilir ve biliş ötesi becerileri geliştirebilir.

Vygotsky bu kuramı ve diğer araştırmalarıyla kendi ülkesi Rusya'nın yanında Amerikan eğitimini de oldukça etkilemiştir. Özellikle gerçek yaşamdaki etkinliklerin sınıflara taşınması ve öğrenmede sosyal bağlamın önemine odaklanma bu etkiler arasındadır.

3.3. Yapılandırmacılığın Çeşitleri

Yapılandırmacı yaklaşım Piaget'e dayalı bilişsel yapılandırmacılık ve Vygotsky'e dayalı sosyal yapılandırmacılık olmak üzere iki grupta toplanabilir. Bunları açıklayalım;

3.3.1. Bilişsel Yapılandırmacılık

Piaget, Kont'ın içgörü kavramından etkilenmiştir. Bilişsel gelişim, çevre ile etkileşimimiz sayesinde sürekli gelişen, değişen ve etkinliklerimize yön veren semalar ya da zihinsel yapılar yolu ile ilerler.

Piaget, öğrenmeyi özümseme, uyum ve bilişsel denge kavramları ile açıklamaktadır.

Yeni bilgi bireyin öz bilgileri ile çelişmiyorsa özümseme ve yeni bir bilişsel denge oluşur. Eğer yeni bilgi ön bilgi ile çelişiyorsa, yeni bilgi var olan yapıya özümsemediği için dengesizlik yaşanır. Birey bu dengesizlikten kurtulmak için bir çaba içine girer ve bunun sonucunda yeni bir bilişsel yapı oluşturur. Özümseme, zihindeki yaşantıları dönüştürmeyi içerir. Uyum ise yeni yaşantılar için zihni değiştirmeyi gerektirir.(Marrisan, 1998; Van Glasersfeld, 1995 b, 26)

Bilişsel gelişim denge sonucunda oluşur. Piaget'e göre bilginin örgütlenmesi bilinçli bir zekâyâ sahip olan organizma ile çevre arasındaki etkileşim sonucunda gerçekleşir. (Van Glasersfeld, 1995 a, 7-8)

Piaget ‘‘zihinsel işlemlerin dil gelişimine katkı sağladığını tam tersinin söz konusu olmadığına’’ inanmaktadır. Piaget dil zihinsel işlemler sonucu ortaya çıkmaktadır.

3.3.2. Sosyal Yapılandırıcılık

Sosyal yapılandırıcılığın temelinde de Vygotsky'nin görüşleri bulunmaktadır. Vygotsky, Piaget'ye alternatif güçlü bir kuram geliştirmiştir. ‘‘ bilişsel gelişim çocuklarla çevresindeki bireyler arasındaki karşılıklı etkileşim sonucunda oluşur. Birey ve toplum arasındaki ilişki öğrenmede sosyal etkileşim dil ve kültürün etkisi Vygotsky'nin çalışmalarıının ortak noktasıdır. ‘‘çocuğun etkinliği’’ eğitimin merkezidir ve öğretmen bu etkinliği desteklenmelidir. (Sutherland, 1992)

3.4. Yapılandırıcı Öğrenme Yaşantıları

Program geliştirme sürecinde, yapılandırıcı tasarımlar, öğretmeden çok öğrenme ortamlarını tasarımılamaya adanlandıklarından, öğrenme yaşantılarının düzenlenmesine daha fazla önem verilir. (Erdem, 2001; 37)

Yapılandırıcı yaklaşımda programın içeriğe sahip olmasından çok bireyin süreç içinde içerikle etkileşimi önemlidir. Öğrenen bu etkileşim sonrası, kendince bir anlamlandırma yapmalıdır. İçerik öğrenenlerin ortak ilgileriyle belirlenir. Öğrenme yaşantıları ise konuların ya da alanların önceden belirlenmiş şekline göre değil, bireyin içinde bulunduğu bağlama göre düzenlenir. (Erdem, 2001; 41)

Yapılandırıcı eğitim ortamları bireyin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşim kurmasına olanak sağlamasından dolayı zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Bu sayede öğrenenler önceki öğrenmelerini de sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yeni bilgilerini koyma fırsatı elde ederler. (Yaşar, 1998; 596)

Yapılandırıcı eğitim ortamının temel ögesi öğrenendir. Öğrenen, demokratik bir sınıf ortamında kendi günlük yaşam problemlerini çözerek yaşam boyu kullanacağı bilgiyi oluşturur. Bu durumu sağlamak için hazırlanan sınıf ortamının öğrenmeyi motive etme özelliği olmalı ve öğrenenin konuya ilgisini çekecek

nitelikte olmalıdır. Bu düzenlemenin nasıl olacağı da öğretmen ve öğrenci birlikte karar verirler. Yapılandırmacı yaklaşımda eğitim ortamı bilgilerin aktarıldığı yer değil aksine sorgulama ve araştırma yapılan düşünme, sorun çözme ve öğrenme becerilerinin geliştiği bir yerdir.

Öğrencilerin problem çözme ve bağımsız düşünme yeteneklerini geliştirme amacıyla öğretme-öğrenme sürecinde özel bir iletişim biçimi benimsenir. Bu iletişim sırasında öğrencilere “ Bu konuyla ilgili ne düşünüyorsun? Niçin böyle düşünüyorsun?, Bu konuya nasıl ulaştın?” gibi sorular yönelir. Öğrencilere “evet” ve “hayır” yanıtı verdiren sorulardan kaçınılır. Burada amaç öğrencilerin ne yapacaklarını önceden belirlemek değil, bireylere araç ve öğrenme materyalleriyle kendi istekleri doğrultusunda yön vermeleri için fırsat sunmaktadır. (Erdem, 2001; 58)

Yapılandırmacı anlayış bilinçli yaratıcı, araştıran, soruşturan, neyi neden, niçin öğrendiğini bilen, kendi teknolojisini üretebilen öğrenenleri gerektirir. Teknoloji etkin öğrenme, amaçlı öğrenme, özgün öğrenme ve işbirlikli öğrenme için kullanılır. (Janassen, Peck and Wilson, 1999; 218) Yapılandırmacı anlayışta kullanılan stratejiler kurma, proje çalışmaları, tasarımıyarak öğrenme, öğreterek öğrenme, işbirlikli öğrenmedir. (Wilson, 1997; 8)

Öğrenme, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda düşünce, duygu ve davranışlarında meydana gelen değişimdir. Öğrenmenin ne olduğu ve nasıl oluştuğu sorularına cevap arayan dört öğrenme gurubu vardır.

1) Davranışçı öğrenme kuramları,

2) Bilişsel öğrenme kuramları

3) Duygusal öğrenme kuramları

4) beyin temelli öğrenme kuramları

Geleneksel kuramların aksayan yönlerine karşı oluşturulmuş, daha çok da bilişsel öğrenme kuramlarıyla ilişkili olduğu söylenebilir.

Geleneksel öğrenme görüşleriyle yapılandırmacı görüşün ayrıldığı temel noktalar şunlardır:

GELENEKSEL GÖRÜŞ	YAPILANDIRMACI GÖRÜŞ
Bilgi bireylerin dışındadır, nesneldir. Öğretmenlerden, öğrencilere transfer edilebilir.	Bilgi, kişisel anlama sahiptir, öznelir. Öğrencilerin kendileri tarafından oluşturulur.
Öğrenciler duydukları ve okuduklarını öğrenirler. Öğrenme daha çok öğretmenin iyi anlatmasına bağlıdır.	Öğrenciler kendi bilgilerini oluştururlar. Duygularını ve okuduklarını önceki öğrenmelerine ve alışkanlıklarına dayalı olarak yorumlar.
Öğrenme, öğrenciler öğretilenleri tekrar ettiği zaman başarılı olur.	Öğrenme, öğrenciler kavramsal anlamayı gösterebildiklerinde başarılıdır.

YAPILANDIRMACI ÖĞRENMENİN TEMEL İLKELERİ

Öğrenme aktif bir süreçtir: öğrenme, öğrencinin çevresi ile sürekli meşgul olmasını gerektirir

İnsanlar öğrenirken, öğrenmeyi öğrenir: öğrenme hem anlam yapılandırmasını hem de anlama sistemlerinin yapılandırmasını içerir.

Anlam oluşturmanın en önemli eylemi zihindir: öğrenmede bedensel hareketler, deneyimler gereklidir ancak yeterli değildir; zihinsel etkinliklere mutlaka ihtiyaç vardır.

1) Öğrenme ve dil iç içedir: kullandığımız dil öğrenmeyi etkiler.

2) Öğrenme sosyal bir etkinliktir: diğerleri ile etkileşim öğrenmemizde önemli rol oynar.

3) Öğrenme yaşantımızla bağlıdır: bilgilerimiz, inançlarımız, korkularımız, değer yargılarımız öğrenmelerimizi etkiler.

4) Öğrenmek için önceki bilgilere ihtiyaç vardır: yeni bilgi, önceki bilgiler üzerine inşa edilerek oluşturulan yapılarla kazanılır, özümseilir.

5)Öğrenme için zamana ihtiyaç vardır: anlamlı öğrenme için fikirlerin yeniden gözden geçirilmesi gerekir. Bu işlemde zaman ister.

6)Motivasyon öğrenmede anahtar öğedir: motivasyon sadece öğrenmeye yardım etmez, aynı zamanda gerekliliktir.

Yapılandırmacı öğrenme davranışçı yaklaşımın eleştirisi şeklinde anlamlandırılabilir. Davranışçılık, pozitivist felsefenin bir ürünüdür. Nesnelcilik ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Nesnelcilikte dünya ile ilgili kalıcı bir bilginin varlığına inanılır. Eğitimciler için amaç bu bilgiyi aktarmak; öğrenciler için de bu bilgiyi almaktır. Nesnelcilik öğrenenlerin hepsinin aktarılan bilgiden aynı anlamı çıkardığını varsayar.

Davranışçı yaklaşımda öğrenci öğretmenin aktardığını aynen almak tekrar etmekle görevlidir.

Yapılandırmacı yaklaşım ise, davranışçı yaklaşımın yukarıda açıklanan temel varsayımlarına karşı çıkar ve alternatifler sunar. Konuyla ilgili olarak yazılı kaynaklardan görülen, dikkate değer farklılıklar şöyle gösterilebilir;

DAVRANIŐCI YAKLAŞIM	YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM
Öğrenme dıştan etkilerle, elde edilen bir sonuçtur.(pekiştirme ve tekrar)	Öğrenme, insanın zihnindeki eski ve yeni bilgilerin yapılandırılması sonucu oluşur.
Öğrenci dış uyarıcıların pasif alıcısıdır.	Öğrenci, uyarıcıların özümleyicisi ve davranışların aktif oluşturucusudur.
Öğretim programı tümevarım ve temel becerilere ağırlık verir.	Eğitim programları tümdengelim yoluyla ve temel kavramlara ağırlık verilerek işlenir, öğrenci sorunlarına göre programa yönlendirilir.
Öğretmenler, öğrenci başarısını ve öğrenmesini değerlendirmek için sorulara kesin ve tek doğru cevap beklerler.	Öğretmenler, öğrencilerin belli bir konudaki görüş ve fikirlerini anlamak için uğraşırlar.
Öğretmenler, öğrencilere bilgi aktaran kaynak durumundadır.	Öğretmenler, öğrenme sürecinde aynı zamanda öğrenendir. Öğrencilerle karşılıklı etkileşime girer ve öğrenme ortamını düzenleyip hazırlar.
Öğrenciler, öğretmenler tarafından bilgiyle doldurulacak, boş tüpler konumundadır.	Öğrenciler kendi öğrenme süreçlerinden sorumludur, çevreden edindikleri bilgilere kendi zihinlerinde anlam verirler ve böylelikle öğretimde aktiftirler.
Öğretim programıyla ilgili etkinlikler, ders kitaplarıyla sınırlıdır.	Öğretim programlarıyla ilgili etkinlikler, geniş ölçüde birincil derecedeki kaynaklara dayanır.
Öğrenci başarısının değerlendirilmesi, öğretimden ayrı bir süreçtir. Genellikle testler yoluyla, eğitim programının sonunda yapılır.	Değerlendirme öğrenim sürecinin bir parçasıdır. Öğretim sırasında öğretmenin gözlemleri ile ve öğrenci çalışmalarının toplanması ile gerçekleşir.
Önceden hazırlanmış, öğretim programına sıkı sıkıya bağlılık söz konusudur.	Öğretim sürecinde öğrencilerin istekleri, ilgileri, ihtiyaçları ve çeşitli konularla ilgili soruları geniş yer tutar.

3.5. Yapılandırmacı öğretim

Yapılandırmacı öğretim, öğretim faaliyetlerinin yapılandırmacı yaklaşıma göre plan ve kontrollü olarak düzenlenmesi ve uygulamasıdır.

Geleneksel ders işleme yönteminde, içerik ve öğretme durumu önceden ayrıntılı olarak belirlenir. Yapılandırmacı ders işlemede içerik genel hatları ile belli, sınırları ile belli değildir. Yapılandırmacı öğretimde öğrenciler kendi kavramlarını oluşturur, problemlerine ilişkin çözüm yollarını geliştirirler. Bu yaklaşımda öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlamak çok önemlidir. Öğrenme programı bu doğrultuda hazırlanır. Öğrenciye insiyatif kullanma, öğrendirdiğini değerlendirme, deneyim kazandırma imkânları hazırlanır. (Özden, 2003, 68)

3.5.1. Yapılandırmacı Öğretimin Temel İlkeleri

Konuyla ilgili yazılı kaynaklarda, yapılandırmacı öğretimin beş temel ilkesinden bahsedilmektedir. Yalnız bu ilkeler birbirinden tamamen bağımsız, kesin çizgilerle ayrılmış değildir.

1) Öğretimde, öğrencilerin önceki bilgilerinin harekete geçirilmesi

2) Öğrencilerin yeni bilgiler kazanması için; öğrenmenin temel kavramları etrafında şekillendirilmesi Yani öğrencilerin “bütünü”, “bütünün parçalarını” ve bu parçalar ile bütün arasındaki ilişkiyi görmelerine yardımcı olunmalıdır.

3) Öğrencinin bakış açısının değerlendirilmesi Yani, verilen yeni bilgi önceden var olanlarla çelişmiyorsa, bu konudaki zihinsel yapı güçlendirilir; çelişiyorsa var olan zihinsel yapının değiştirilip yeni düzenlemeler yapması ve yeni dengeyi kurması için öğrenciye destek olunur.

4) Bilginin uygulanması Bilginin öğrenciler tarafından uygulanmasına yardım edilmelidir. Bu, öğrencilerin önceki bilgi yapılarına uygun etkinlikler hazırlanarak sağlanabilir.

5) Bilginin farkında olunması Kişinin bir bilgiyi kullanarak bir problemi çözmesi ile kendisini o problemin çözümüne götüren stratejinin ne olduğunu fark etmesi ayrı ayrı şeylerdir. Bu sebeple öğretmen, öğrencilerin sahip oldukları bilginin farkında olmalarını sağlayacak etkinlikler düzenlemelidir.

Bu etkinliklerin öğrencilerin daha çok geriye dönüp ne yaptıklarını gözden geçirmelerine imkân veren etkinlikler olmalıdır. Örnek olay incelemesi, rol oynama, proje çalışmaları, öğrendiklerini başkalarına öğretme veya yazıya geçirme çalışmaları gibi etkinlikler bilginin farkında olunmasını sağlayıcı etkinlikler olarak sıralanabilir.

3.5.2. Öğrenme-Öğretme Süreci

Yapılandırmacı öğretim yaklaşımını bir öğrenme-öğretme süreci içinde değişik boyutlarda ele almak mümkündür.

BOYUTLAR	YAPILACAKLAR
Öğretim Programı	Öğretim programlarının içeriği diğer disiplinlerle koordineli bir öğrenmeyi esas alarak belirlenir.
Öğrenme Süreci	Öğrenme devamlı bir süreçtir ve yeni bilgi daha önce bilinen bilgiler üstüne inşa edilir.
Yeni Bilgi Edinme	Yeni bilgi daima eski bilgi ile ilişkilendirilerek kazanılır.
Öğretmen Rolü	Öğretmen tarafından belirlenen konu üstüne yoğunlaşması sağlanır.
Öğrencinin Bilgiyi Yapılandırması	Öğrenme sürecinde öğrencinin gerekli düzeltmeyi yapması için, bir problemin çözümü ile ilgili geribildirim hemen o anda verilir.
Metot ve Teknik Geliştirme	Öğrenme sürecinde kullanılan metot ve tekniklerin öğrenciler ve diğer öğretmenlerle tartışması iyi bir stratejik düşünme ve kendini geliştirme yoludur.
Öğrencinin Dersi Takip Etmesi	Yapılandırma öğrencinin dersin içeriğini ve işleyişini daha iyi takip etmesini sağlar.
Motivasyon	İlişkilendirilerek öğrenme öğrencileri motive etmesi açısından önemlidir.

3.6. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğretmenin Rolü

Yapılandırmacı yaklaşımın esas alındığı bir öğrenme öğretme sürecinde öğretmenden ilk olarak, öğrencilerin zihinsel yapılarının oluşmasına rehberlik etmesi, anlama kabiliyetlerinin gelişmesi için uygun öğrenme etkinlikleri düzenlenmesi beklenmektedir.

Alışkanlıklardan vazgeçmek yenilikleri benimsemek ve uygulamaya koymak kolay olmamaktadır. İnsanın doğasında, yenilik ve değişmeye karşı bir tepki, isteksizlik duyulmaktadır. Alışla gelen geleneksel öğretme özelliklerinin terk edilerek yapılandırmacı yaklaşımın gerektirdiği şekilde tutum davranış ve anlayışa ulaşılmasında öğretmenlerimizin kendileriyle hesaplaşması ve mücadele etmesi gerekmektedir. Yapılandırmacı yaklaşım gibi benzer yenilikler hakkında temel teorik bilgi sahibi olan öğretmenlerimizin geleneksel uygulamalarda ısrarlı oldukları gözlenmektedir.

Yapılandırmacı öğrenmeyi temel alan bir eğitim programının başarılı olması için programı uygulayacak öğretmenlerin bazı niteliklere uygun olması gerekir.

Yapılandırmacı öğretmen açık fikirli, çağdaş, kendini yenileyebilen, bireysel farklılıkları dikkate alan ve alanda çok iyi olmanın yanında bilgiyi aktaran değil uygun öğrenme yaşantılarını sağlayan ve öğrenenlerle birlikte öğrenen olmalıdır.

Yapılandırmacı öğretmen: bireye uygun etkinlikler yaratmaya, öğrenenleri hem birbirleriyle hem de kendisiyle bağ kurmalarını sağlama iş birliğini yapma, öğrenenlerin görüş ve sorularını açıkça belirtecekleri ortamları oluşturma gibi rolleri yerine getirmek durumundadır. (Brooks veBrooks, 1999; 21)

Öğretmen öğrenenlerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunar. Yönergeler verir, her öğrenenin kendi kararını kendisinin vermesine uygun ortam oluşturur. Bu noktada öğretmen rehberdir. Problemi çözmek yerine öğrencinin çözebilmesi için uygun ortam hazırlar. Düşündürücü sorular sorarak öğrenenleri araştırmaya ve problemi çözmeye teşvik eder. Öğretmen öğrenene soruyu sorar ancak neyi ya da nasıl düşüneceğini söylemez. Yapılandırmacı öğretmen kutup

yıldızı gibidir öğrencinin nereye gideceğini söylemez fakat yolunu bulmasına yardımcı olur. (Brooks ve Brooks, 1993; 23)

Öğretmen otorite değil sınıf içini gözlemcidir. Yapılandırmacılıkta sınıf yönetimi emir verme veya zor kullanma ile yapılmaz. Denetim dolaylı, duygusal ve zihinseldir.

Yapılandırmacı yaklaşımın esas alındığı bir öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenden ilk olarak, öğrencilerin zihinsel yapılarının oluşmasına rehberlik etmesi ve anlama kabiliyetlerinin gelişmesine uygun öğrenme etkinliklerinin düzenlenmesi beklenmektedir. Öğrencilerin yeni görüşler oluşturmalarında ve bu görüşlerini daha önceki bilgilerine bağlamalarında öğretmenin yardımcı olma rolü önemlidir. Örneğin öğrenme sürecinde öğrencinin dikkati geniş kavramlar üzerine yoğunlaştırıyorsa daha sonra kavramların parçalara bölünerek anlaşılması sağlanmalıdır.

Yapılandırmacı öğretmen (ben nasıl öğretim?) yerine (öğrenci nasıl öğrenmektedir?) sorusunu sorarak öğrenme öğretme sürecini yeniden sorgulaması da gerekmektedir. Öğrenme öğretme sürecinde öğrencinin:

- 1) Nasıl bir öğrenme stili ve zekâ özelliğine sahip olduğu,
- 2) Bilgiyi nasıl yapılandırdığı,
- 3) öğrenme ortamları ve hazırlanan öğrenme materyallerinin nasıl olacağı,
- 4) Öğretmen ve öğrencinin rollerinin neler olacağı önem kazanmaktadır.

Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin bilgiyi nasıl yapılandırdığının öğretmen tarafından bilinmesi kalıcı öğrenmenin oluşumunu kolaylaştıracaktır. Öğrenci bilgiyi fiziksel, sembolik, sosyal olarak değişik biçimlerde yapılandırabilir. Örneğin;

- 1) Öğrenme sürecine aktif katılan öğrenme sürecinde aktif rol alan bir öğrenci bilgiyi fiziksel olarak yapılandırır.

2) Öğrenme sürecini, eylemleri, kavramları kendine göre yorumlayan öğrenci bilgiyi sembolik olarak kullanır.

3) Öğrenme sürecinde kendi oluşturduğu anlamı başkalarına aktaran öğrenci bilgiyi sosyal olarak yapılandırır.

Özden, yapılandırmacı anlayışa sahip öğretmenin temel özelliklerini şöyle sıralamıştır:(Özden, 2003;72–73)

Yapılandırmacı Öğretmen

1) Öğrencilerin görüşlerine önem verir, öğrenci görüşleri doğrultusunda yöntem ve tekniklerini dersin içeriğini değiştirebilmeli.

2) Öğrencinin sahip olduğu mevcut bilgi, beceri, çeşitli yönleriyle kapasite ve özelliklerini iyi tanır, tanıma çalışmalarında bilimsel yöntem ve teknikleri kullanılır.

3) Öğrencilerin eğitim ortamında olabildiğince rahat olmalarını sağlar, onların bağımsız iş yapabilme güçlerini geliştirmelerine yardımcı olur, sınıf içinde öğrenme etkinliklerinin gerektirdiği hareket ve yer değiştirmelere izin verilir.

4) Açık uçlu sorularla öğrencilerin sorgulama ve soru sorma becerilerini geliştirir.

5) Öğrencilerine gelişmeyi ve düşünmeyi öğretir.

6) Eğitim ortamında öğrenci yerleşimini; iletişim yönü “öğretmenden öğrenciye, öğrenciden öğretmene ve öğrenciden öğrenciye” olacak şekilde düzenlenir.

7) Gurupla çalışma yöntem ve tekniklerine önem verir.

8) Öğrenmeyi, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları etrafında yoğunlaştırır

9) Öğrencilerin geniş bir bakış açısı kazanmaları için devamlı farklı ve alternatif görüşler sunar.

10) Öğrencilerin moral motivasyon ve meraklarını devamlı canlı tutar

11) Öğrencilerin özgün, yaratıcı yönlerinin ürünü olan çalışmaları tespit ve takdirde çok titiz davranır.

12) Öğrencilerin kendi yanlışlarını görüşlerindeki çelişkileri yine kendilerinin görmesine fırsat verecek etkinlikler düzenlenir. Öğrenci hatalarını, yanlışlarını öğrenmeyi de fırsat olarak bilir ve kullanır.

13) Öğrenmenin değerlendirilmesinde sonuçtan çok sürece önem verir. Ölçme değerlendirme ölçütlerini öğrencilerle birlikte tespit eder.

3.7. Öğrenenin Rolü

Yapılandırmacı öğrenme öğrenenin kendi yetenekleri, inançları, tecrübelerini ortaya koymalarını sağlamaktadır. Öğrenme sürecinde birey güdülere, tutumu ve geçmiş yaşantılarının doğrultusunda hareket eder.

Birey seçici yapıcı ve etkindir. (Ülgen, 1994;14)

Yapılandırmacı öğrenme de birey kendi öğrenmesini kontrol eder. Öğrenmeye öğretmeni ile birlikte yön verir, kendi kararını kendisi verir bu kararlarını vermelerinde önceki yaşantıları öğrenme stilleri bakış açıları ve hazır bulunuşluluk düzeyi etkili olur.

Birey zihinsel özelliğini kullanarak öğrenme sürecinde etkili rol bulmak için eleştirel ve yapıcı sorular sorar, diğer öğrenenlerle ve öğretmenlerle iletişim kurar, fikirler tartışır. Öğrenen öğretme ortamlarındaki öğretici soruları ile diğer bireylerin gelişimine de katkıda bulunur. (Lin ve diğerleri, 1996; 211)

3.8. Sınama Durumları

Yapılandırmacı yaklaşımda sınama durumlarını işlevi öğrenmeye yardımcı olmaktır. Yapılandırmacı hedeflerini ve öğrenme yaşantılarının belirlenmesinde olduğu gibi sınama durumlarında da öğretmen öğrenci iş birliği esastır. Yapılandırmacı değerlendirmede, değerlendirme yapılsa da öğrenme devam eder.

Geleneksel ölçme araçları yerine önceki öğretmenlerin yeni durumları uygulaması değerlendirilir. Bu noktada ezberlenen bilgiler değil özüksene bilgiler değerlendirilir. (Brooks 1993;96-97)

Yapılandırıcı değerlendirmede ürün değil süreç değerlendirilir. Özgün performans ve tümel değerlendirme gibi teknikler kullanılır.

Yapılandırıcı değerlendirme, öğrenmeleri birbirleriyle karşılaştırmak yerine onlara öğrenmelerini paylaşmaları ve daha fazla öğrenmeleri için fırsat verir.

SONUÇ

Yapılandırıcı yaklaşıma göre tüm öğretmenler zihinde bir yapılandırma sonucu oluşmaktadır. Yapılandırma eğitim ortamlarında bireylerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunmalarına olana sağlayan işbirliğine dayalı öğrenme ve probleme dayalı öğrenme gibi öğrenenleri aktif kılan öğrenme yaklaşımlarından yararlanır. Böylece öğrenenlerin problem çözüme yetenekleri ve yaratıcılıklarının gelişmesi beklenir.

Bu süreçte öğretmen daha çok öğrenme ortamını düzenleme ve danışmanlık rollerini üstlenir. Bu yaklaşımda asıl olan, öğrenenin öğrenme sürecinde aktif olması ve öğrendiklerini var olan bilgileriyle yapılandırıp anlamlandırmasıdır.

Yapılandırıcı yaklaşımın bu özellikleri eğitim alanında yeni gelişmelere önderlik edebilir. Öncelikle bu özelliklerin, öğrencileri öğrenme ortamında pasiflikten kurtarıp, bağımsız düşünebilen ve problem çözebilen bireyler haline getirmesi beklenir. Bireyleri ezbere ve hazır bilgileri kullanmaya değil, düşünmeye yönlendirildiğinden bilişsel yönü gelişir; böylece, öğrenen öğrenmeyi aşılması zor yüksek bir duvar olarak değil, keşfedilmeyi bekleyen gizemli bir dünya olarak görür. Bu da öğrencilerin motivasyonunu artırarak bireyleri yeni öğrenme etkinliklerine yönlendirir.

IV. BÖLÜM

4.1. Araştırma ile ilgili genel açıklamalar:

Yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak hazırlanan müfredat programına ilişkin öğretmen görüşlerini almak için veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır. Anket 5 li Likert ölçeği tipine göre hazırlanmıştır. Ankette ankete katılan öğretmenlerin kişisel özelliklerine belirleyen 5 ve araştırmanın alt problemlerini ölçmeye yönelik de 32 soru bulunmaktadır.

Veri toplama aracı uygulanmadan önce çalışmalar Kars İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bir yazı ile sunulmuştur. Anketin uygulanması için gerekli izin valilik makamınca da onaylatılarak alınmıştır. Anket Kars İli merkez ilçede görev yapan 70 öğretmen tarafından uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS (Statistical Packet for The Social Science) programında girilerek sonuçlar doğrultusunda tablolar oluşturulmuş ve tablolardan yararlanılarak yorumlar yapılmıştır.

Öğretmenlerin kişisel bilgileri frekans (f) ve yüzde (%) olarak hesaplanmış ve tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın alt problemlerini oluşturan diğer sorular da tek tek ele alınıp “Kesinlikle Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kısmen”, “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneklerine göre frekans (f) ve yüzde (%) olarak hesaplanmış ve tablolar halinde ifade edilmiştir.

Araştırmada 5’li Likert tipinde bir ölçek kullanılmıştır. Bu ölçekteki her bir maddeye verilen cevaplar 1.00 ile 5.00 arasında değişmektedir. “Kesinlikle Katılıyorum” cevabı: 5.00, “Katılıyorum” cevabı: 4.00, “Kısmen” cevabı: 3.00, “Katılmıyorum” cevabı: 2.00, “Kesinlikle Katılmıyorum” cevabı: 1.00 şeklinde puanlanmıştır

4.2.Bulgular ve Yorumlar:

Araştırmanın bu bölümünde Kars ili merkez ilçede görev yapan sınıf öğretmenlerine uygulanan programa ilişkin görüşlerini alma anketinin istatistiksel bulgularına yer verilmiştir.

Sırasıyla:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin genel ve mesleki özelliklerine ilişkin veriler sunulmuş,

Uygulanan anketin alt problemini oluşturan sorulara ait yüzde ve frekans tablolarına yer verilmiştir.

1. Cinsiyetiniz

	f	%
Bayan	37	52,9
Erkek	33	47,1
Toplam	70	100,0

Araştırma 37 bayan 33 erkek olmak üzere toplam 70 öğretmene uygulanmıştır.

2.Yaşımız

	f	%
21-30	16	22,9
31-40	26	37,1
40 yaş ve üstü	28	40,0
Toplam	0	100,0

Araştırmada deneklere toplam 3 seçenek verilmiş ve yaşlarını bu seçenekleri kullanılarak cevaplamışlardır. Araştırmaya 21-30 yaş arası 16 öğretmen görüşü alınmış ve bu da araştırmanın % 22,9'unu oluşturmaktadır. 31-40 yaş arası 26 katılan öğretmen vardır ve bu da % 37,1'ini oluşturmaktadır. 40 yaş ve üstü ise 28 öğretmen bulunmakta ve bu da araştırmanın % 40'nı oluşturmaktadır. Buradan yola çıkarsak Kars ili merkez ilçede görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun 40 yaş ve üstü olduğu yorumunu yapabiliriz.

3. Öğreniminiz

	f	%
Önlisans	21	30,0
Lisans	46	65,7
Yüksek lisans	3	4,3
Toplam	70	100,0

Bu soruda deneklere üç seçenek verilmiştir. Önlisans eğitim enstitüsü ve iki yıllık mezunları kapsamaktadır. Lisans ise dört yıllık fakülte mezunlarını, yüksek lisans ise lisansüstü eğitim yapan öğretmenleri ifade etmektedir. Araştırmaya önlisans mezunu 21 kişi katılmış ve % 30'luk bir kısmı oluşturmaktadırlar. Lisans eğitimi alan 46 kişi vardır ve bu da % 65,7'lik bir kısmı oluşturmaktadır. Yüksek lisans mezununun 3 kişi var ve buda araştırmanın. 54, 3'lük bir kısmıdır. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi öğretmenler meslek hayatında lisansüstü eğitime pek fazla ağırlık vermemişlerdir. Önlisans mezunları ise bakanlığın tanıdığı lisans tamamlama eğitimine katılamamış ve lisans mezunları ile aralarında çok fark olmadığını düşünmektedirler.

4. Meslekteki kıdeminiz

	f	%
0-5	6	8,6
6-10	17	24,3
11-15	16	22,9
16-20	10	14,3
21 yıl ve üstü	21	30,0
Toplam	70	100,0

Meslekteki kıdeminiz sorusunda öğretmenlere beş seçenek sunulmuş ve bu seçeneklerden bir tanesini cevaplamaları istenmiştir. 0-5 yıl arası 6 öğretmen vardır ve bunlar araştırmanın % 6'lık kısmını oluşturmaktadır. 6-10 arası 17 öğretmen vardır ve % 24,3'lük bir dilime sahiptir. 11-15 yıl arası 16 öğretmen vardır ve % 22,9'lük bir kısmı oluşturmuşlardır. 16-20 arası 10 öğretmen araştırmaya katılmış ve % 14,3 lük bir kısma sahiptir. 21 yıl ve üstü 21 öğretmen vardır ve bu da araştırmanın % 30'luk kısmını oluşturmaktadır. Bu tablodan da anlaşılacağı üzere araştırmanın çoğunluğunu 21 yıl ve üstü görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Kars il merkezinde görev yapan öğretmenler genelde orta yaş ve meslekte kıdemi fazla olan öğretmenlerdir.

5. Okuttuğunuz sınıf

	f	%
1	16	22,9
2	14	20,0
3	16	22,9
4	9	12,9
5	15	21,4
Toplam	70	100,0

Bu soruda araştırmaya katılan օđretmenlere beş seçenek sunulmuş ve bu doğrultuda cevaplamaları istenmiştir. օđretmenler kaçıncı sınıfı okutuyorlarsa o seçeneği işaretlemleri istenmiştir. Araştırmaya katılan 16 օđretmen 1. sınıfı okutmaktadır ve bu araştırmanın % 22,9'u oluşturmaktadır. 14 օđretmen ise 2. sınıfı okutmakta ve bu durum % 20'lik bir dilim oluşturmaktadır. 3.sınıfı okutmakta olan 16 օđretmen vardır ve bu da 22,9'luk bir dilim oluşturmaktadır. 4. sınıfı okutan 9 օđretmen araştırmaya katılmış ve araştırmanın 12,9'luk bir kısmını oluşturmuştur. 15 օđretmen ise 5. sınıfı okutmakta ve bu durum % 21,4'lük bir kısım oluşturmaktadır.

6. Program toplumun genel ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliktedir.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	1	1,4
Katılıyorum	22	31,4
Kısmen Katılıyorum	41	58,6
Katılmıyorum	4	5,7
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Bu soruda programın toplumun ihtiyaçını karşılayabilme düzeyi ölçülmek istenmiştir. Öğretmenlerin 1 tanesi bu önermeye tamamen katılmıştır ve bu % 1,4 'lük bir oran oluşturmuştur. Öğretmenlerin 22 tanesi katılıyorum cevabını vermişler ve % 31,4 lük bir oran oluşturmuşlardır. Kısmen katılan 41 öğretmen vardır ve % 58,6'lık bir dilimle çoğunluğu oluşturmaktadırlar. Katılmıyorum cevabı veren 4 öğretmen % 5,7'lik bir dilim oluşturmuştur. 2 öğretmen ise kesinlikle katılmıyorum cevabını vermiş ve % 2'lik bir dilim oluşturmuştur. Bu tablodan da anlaşıldığı gibi öğretmenler programın toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilme özelliğinin yeterli düzeyde olmadığını düşünmektedirler. Program toplumun ihtiyaçlarını tam olarak yansıtamamaktadır.

7. Program yapılandırmacı öğretim tekniklerine göre hazırlanmıştır.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	4	5,7
Katılıyorum	33	47,1
Kısmen Katılıyorum	30	42,9
Kesinlikle Katılmıyorum	3	4,3
Toplam	70	100,0

Bu soruda programın yapılandırmacı öğretim tekniklerine uygun hazırlanma düzeyi belirlenmek istenmiştir. 4 öğretmen bu soruya tamamen katılmış ve % 5,7'lik bir pay oluşturmuşlardır. 33 öğretmen katılıyorum cevabı vermiş ve % 47'lik bir oran oluşturmuştur. 30 öğretmen ise kısmen katılıyorum cevabı vermiş ve % 42,9'luk bir dilim oluşturmuştur. Katılmıyorum cevabı veren hiç öğretmen olmamıştır. Kesinlikle katılmıyorum cevabı veren 3 öğretmen vardır ve % 4,3'lük bir orana sahiptir. Bu tablodan öğretmenlerin çoğunluğunun programın yapılandırmacı öğretim tekniklerine göre hazırlandığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

8. Programda öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde tutulmuştur.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	5	7,1
Katılıyorum	22	31,4
Kısmen katılıyorum	23	32,9
Katılmıyorum	18	25,7
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Programın öğrencilerin bireysel farklılıklarını ölçme düzeyleri ise yukarıdaki tabloda anlaşılmaktadır. 5 öğretmen % 7,1'lik bir oranla tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. 22 öğretmen ise katılıyorum cevabı vererek % 31,4'lük bir pay oluşturmuştur. Kısmen katılıyorum cevabını veren öğretmen sayısı 23 tür ve % 32,9'luk bir dilime sahiptir. Katılmıyorum diyen 18 öğretmen % 25,7'lik bir orana sahiptir. Kesinlikle katılmayan 2 öğretmen ise % 2,9'luk bir oranla en az dilimi oluşturan gurup olmuştur. Öğretmenlerin çoğunluğu programın öğrencinin bireysel farklılıklarını yansıttığını düşünmektedir. Ancak onlar da derecelendirildiğinde hepsinin tamamen katılmadığı, yine de bazı kaygılar taşıdıkları görülmektedir. Örneğin tamamen katılan öğretmen sayısı katılan ve kısmen katılan öğretmen sayısına oranla azdır.

9. Program kolay anlaşılabilir ve uygulanabilir niteliktedir.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	5	7,1
Katılıyorum	28	40,0
Kısmen Katılıyorum	29	41,4
Katılmıyorum	6	8,6
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Programın anlaşılabilirlik ve uygulanabilirlik düzeyi yukarıdaki tabloda şu şekilde görülmektedir: Tamamen katılan 5 öğretmen 5 7,1'lik bir pay oluşturmuştur. Katılıyorum diyen 28 öğretmen % 40'lık bir dilim oluşturmuştur. 29 öğretmen ise kısmen katılıyorum cevabı vermiş ve % 41,4'lük bir kısmı oluşturmaktadır. Katılmıyorum diyen 6 öğretmen ve kesinlikle katılmıyorum diyen 2 öğretmen sırasıyla % 8,6'lık ve % 2,9'lük bir dilime sahiptirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu programın kolay anlaşılabilir ve uygulanabilir nitelikte olduğunu düşünmektedir. Bu çoğunluk % 88,5'lik bir dilimdir fakat yine kendi aralarında tamamen katılıyorum, kısmen katılıyorum ve katılıyorum olarak ayrılmaktadır.

10. Program öğrencilerin ön öğrenmelerini kullanmalarına olanak sağlamaktadır.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	8	11,4
Katılıyorum	37	52,9
Kısmen Katılıyorum	19	27,1
Katılmıyorum	6	8,6
Toplam	70	100,0

Bu sorula programın öğrencilerin ön öğrenmelerini kullanmalarını sağlama özelliği ölçülmek istenmiştir. 8 öğretmen % 11,4'lük bir payla bu soruya tamamen katılmıştır. Katılan 37 öğretmense % 52,9'luk bir paya sahiptir. 19 öğretmen kısmen katılarak % 27,1'lik bir dilim oluşturmuştur. Katılıyorum diyen 6 öğretmen ise % 8,6'lık orana sahiptir. Kısmen katılan 19 öğretmen % 27,1'lik bir oran oluşturmuştur. 6 öğretmen ise % 8,6'lık bir oranla katılmıyorum cevabı vermiş kesinlikle katılmıyorum cevabı veren öğretmen olmamıştır. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi yine öğretmenlerin çoğunluğu katılıyorum cevabı vermiştir. Programın öğrencilerin ön öğrenmelerini kullanmalarını sağladığı yorumuna ulaşılabilir.

11. Programın içeriği g¼nceldir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	9	12,9
Katılıyorum	35	50,0
Kısmen katılıyorum	18	25,7
Katılmıyorum	7	10,0
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Programın içeriğinin g¼ncelliđinin ¼l¼lmek istendiği bu soruya 9 ¼đretmen % 12,9'luk bir oranla tamamen katılıyorum cevabı vermiştir. Katılıyorum diyen 35 ¼đretmen 5,50'lik bir orana sahiptir. Kısmen katılıyorum diyen 18 ¼đretmen % 25,7'lik bir pay oluşturmuştur. Katılmıyorum diyen 7 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 1 ¼đretmen sırasıyla % 10 ve % 1,4'l¼k bir paya sahiptir. ¼đretmenlerin ¼ođunluđu programın içeriğinin g¼ncel olduğunu d¼ř¼nmektedir. Bu ¼zellik de diğer sorularda da ortaya konan sonu¼ları doğrulamakta ve programın uygulanabilirlik seviyesini arttırmaktadır. G¼ncek içeriğe sahip olan bir program her zaman uygulamada tercih edilen ¼zelliktir.

12. Program öğrencilere bilgiyi sunmaktan çok bilgiye ulaşmaları için yol göstermektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	16	22,9
Katılıyorum	28	40,0
Kısmen katılıyorum	22	31,4
Katılmıyorum	4	5,7
Toplam	70	100,0

Programın öğrencilere bilgiyi nasıl ulaştırdığını ölçmeyi amaçlayan bu soruya 16 öğretmen tamamen katılarak % 22,9'luk bir payla programın öğrencilere bilgiye ulaşmaları için yol gösterici nitelikte olduğunu düşünmektedir. Katılıyorum diyen 28 öğretmen vardır ve % 40'lık bir paya sahiptir. Kısmen katılıyorum diyen 22 öğretmen % 31,4'lük bir oran oluşturmuştur. 4 öğretmen ise programın öğrencilere bilgiye ulaşmaları için yol gösterici olduğu görüşüne katılmamış ve % 5,7'lik bir pay oluşturmuşlardır. Bu tabloda öğretmenlerin çoğunluğu tarafından programın özelliklerinden biri olan bilgiye ulaşmak için yol göstericilik özelliğinin kavrandığı anlaşılmıştır.

13. Program öğrencilerin bölgesel ve yöresel farklılıkları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

	f	%
Tamamen katılıyorum.	4	5,7
Katılıyorum	9	12,9
Kısmen Katılıyorum	19	27,1
Katılmıyorum	30	42,9
Kesinlikle katılmıyorum	8	11,4
Toplam	70	100,0

Bu soruda program hazırlanırken dikkat edilmesi gereken bir husus olan bölgesel farklılıklar hakkında öğretmen görüşleri alınma amaçlanmıştır. Öğretmenlerin 4 ü bu soruya tamamen kayılmış ve % 5,7'lik bir pay oluşturmuşlardır. Katılıyorum diyen 9 öğretmen ise % 12, 9'luk bir orana sahiptir. Kısmen katılan 19 öğretmen ise % 27, 1'lik bir payla ikinci çoğunluk gruptur. Katılmıyorum diyen 30 öğretmen ise % 42, 9'luk bir oranla birinci çoğunluğu oluşturan gruptur. Kesinlikle katılmayan 8 öğretmen vardır ve % 11, 4'lük bir orana sahiptir. Sonuç olarak bu tablodaki verilerden de anlaşılacağı gibi program bölgesel farklılıkları ele alma konusunda yetersiz kalmıştır ve bu durum programın her şartta ve durumda uygulanması hususunda engel oluşturmaktadır. Programın uygulanabilirlik seviyesini düşürmektedir.

14. Program öğrenci merkezlidir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	17	24,3
Katılıyorum	25	35,7
Kısmen katılıyorum	23	32,9
Katılmıyorum	5	7,1
Toplam	70	100,0

Programın öğrenci merkezli olması özelliğini ölçmeyi amaçlayan bu soruda 17 öğretmen % 24,3'lük bir oranla tamamen katılıyorum demiştir. Katılıyorum diyen 25 öğretmen 24,3'lük bir orana sahiptir. Kısmen katılan 23 öğretmen vardır ve % 32,9'luk bir dilim oluşturmaktadır. Katılmıyorum diyen 5 öğretmen ise % 7,1'lik bir oranla en az verilen cevap olmuştur. Öğretmenlerin çoğunluğu programın öğrenci merkezli olduğunu ve programın bu özelliğini yansıttığını düşünmektedir.

15. Kılavuz kitaplardaki etkinlikler öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun hazırlanmıştır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	6	8,6
Katılıyorum	20	28,5
Kısmen katılıyorum	29	41,4
Katılmıyorum	9	12,9
Kesinlikle Katılmıyorum	6	8,6
Toplam	70	100,0

Kılavuz kitaplar hakkında öğretmen görüşlerini almayı amaçlayan bu soruda 6 öğretmen bu görüşe tamamen katılarak % 8,6'lık bir dilim oluşturmuştur. Katılıyorum diyen 20 öğretmen ise % 28,6'lık bir paya sahiptir. Kısmen katılan 29 öğretmen ise % 41,4'lük bir oranla en büyük pay sahibi olan gruptur. Katılmıyorum diyen 9 ve hiç katılmıyorum diyen 6 öğretmen ise sırasıyla % 12,9'luk ve % 8,6'lık bir orana sahiptir. Kılavuz kitaplardaki etkinlikler bu tablodan da anlaşıldığı gibi öğrenci ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır. Ancak toplam % 21,5'lik bir grup öğretmen bu görüşe katılmamakta ve aksini düşünmektedir.

16. Programın uygulanmasında okullarımızdaki araç-gereçler yeterli olmuştur.

	f	%
Tamamen katılıyorum	2	2,9
Katılıyorum	12	17,1
Kısmen Katılıyorum	17	24,3
Katılmıyorum	24	34,3
Kesinlikle Katılmıyorum	15	21,4
Toplam	70	100,0

Yeni programın uygulanması esnasında yeni araç-gereçlere ihtiyaç duyulmuş bu ihtiyaç bakanlık tarafında karşılanmaya çalışılmıştır. Bakanlık yeni araç-gereç dağıtımını yapmış ancak her bölgeye, ücra yerlere gerekli araç-gereçler ulaşmamıştır. Yukarıdaki tabloda da bu konuda araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerden 2 tanesi bu soruya tamamen katılıyorum cevabı vermiş ve % 2, 9'luk bir oran oluşturarak en az yüzdilik dilime sahip grup olmuştur. Katılıyorum diyen 12 öğretmen % 17, 1'lik bir dilime sahiptir. 17 öğretmen kısmen katılıyorum cevabı vermiş ve % 24, 3'lük bir oran oluşturmuştur. Katılmıyorum diyen 24 öğretmen % 34, 3'lük bir oranla en fazla verilen cevap olmuştur. Kesinlikle katılmıyorum diyen 15 öğretmen ise % 21, 4'lük bir paya sahiptir. Bu verilerden de

anlaşılabilirliği gibi programın uygulanmasında büyük kolaylık sağlayan araç-gereç unsuru yetersiz kalmış öğretmenlere yeni programın uygulanmasında kullanılacak araç-gereçler ulaştırılamamıştır. Bu durum program uygulamasını zorlaştırmış etkinliklerin tam olarak uygulanmasına engel olmuştur. Hatta zorunlu durumlarda etkinlikler değiştirilmek sorunda kalmıştır.

17. Program içeriği hazırlanırken aşamalılık ilkesine uyulmuştur.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	2	2,9
Katılıyorum	28	40,0
Kısmen Katılıyorum	26	37,1
Katılmıyorum	13	18,6
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Program içerik hazırlama ilkelerinden aşamalılık ilkesinin ölçülmek istendiği bu soruda öğretmen cevapları şu şekilde olmuştur. 2 öğretmen tamamen katılıyorum diyerek % 2, 9'luk bir dilim oluşturmuştur. Katılıyorum diyen 28 öğretmen ise % 40'lık bir paya sahiptir. 26 öğretmen kısmen katılıyorum diyerek % 37, 1'lik bir oran oluşturmuştur. Katılmıyorum diyen 13 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 1

öğretmen sırasıyla % 18, 6 ve % 1, 4 lük bir pay oluşturmuştur. Bu tablodan da anlaşılabilirdiği gibi öğretmenlerin çoğunluğu program içeriğinin aşamalılık ilkesine dikkate alınarak hazırlandığını düşünmektedir. Ancak 14 öğretmen bu konuda aksini düşünmekte ve yine de toplam % 20'lik bir pay oluşturmaktadır.

18. Program yeteri düzeyde esnektir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	3	4,3
Katılıyorum	21	30,0
Kısmen katılıyorum	39	55,7
Katılmıyorum	6	8,6
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Programın esnekliğinin ölçülmek istendiği bu soruda 3 öğretmenin tamamen katılıyorum cevabı verdiği ve % 4, 3'lük bir oran oluşturdukları görülmüştür. 21 öğretmen % 30'luk bir oranla katılıyorum demiştir. Kısmen katılıyorum diyen öğretmen sayısı 39 dur ve % 55, 7'lik bir dilimle en çok pay sahibi olan gruptur. Katılmıyorum diyen 6 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 1 öğretmen sırasıyla % 8, 6 ve % 1, 4'lük oranlar oluşturmuştur. Program esnekliğine kısmen katılan en büyük

yüzdeler dilime sahip olan gruba bakıldığında programın esneklik özelliğinin tam olarak sağlanamadığı görülmektedir. Ancak değerler program esnekliğinin hiç olmadığı anlamına gelmemektedir. Katılıyorum ve tamamen katılıyorum cevabı veren öğretmen sayıları katılmayanlar ve kesinlikle katılmayan öğretmen sayılarına oranla daha fazladır.

19.Bitişik eğik yazı kullanımı öğrencilerin kişisel yazı karakterinin gelişmesine olanak sağlamaktadır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	8	11,3
Katılıyorum	20	28,6
Kısmen katılıyorum	24	34,3
Katılmıyorum	9	12,9
Kesinlikle katılmıyorum	9	12,9
Toplam	70	100,0

Bitişik eğik yazı kullanımının öğrencilerin kişisel el yazı karakterinin gelişmesini olanak sağladığı görüşüne tamamen katılan öğretmen sayısı 8 bir ve % 11,4'lük bir pay sahibidir. Katılıyorum cevabı veren 20 öğretmen olmuş ve % 28,6'lık bir dilim oluşturmuştur. Kısmen katılan 24 öğretmen % 34,3'lük bir orana

sahiptir. Katılmıyorum diyen 9 öğretmen ise % 12, 9 ve kesinlikle katılmıyorum diyen yine 9 öğretmen % 12, 9'luk payla en az sayılı grup olmuşlardır. Bitişik eğik yazı kullanımını onaylayan öğretmenler fazladır. Öğrencilerin bitişik eğik yazı kullanarak kendi kişisel yazı karakterlerini geliştirdiklerini düşünmektedirler. Ancak Katılmayan ve kesinlikle katılmayan toplam % 25, 8'lik dilim de azımsanacak bir pay değildir.

20. Program öğrenci- çevre etkileşimine ve öğrenci- dil gelişimine yardımcı olmaktadır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	5	7,1
Katılıyorum	24	34,3
Kısmen katılıyorum	28	40,0
Katılmıyorum	11	15,7
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Yukarıdaki tabloya bakıldığında öğretmenlerin çoğunluğunun bu soruya kısmen katıldığı görülmektedir. Kısmen katılan 28 öğretmen % 40'lık bir dilimle en fazla yüzdeler oranına sahip olan grup olmuştur. Katılıyorum diyen 24 öğretmen ise % 34, 3'lük bir payla ikinci en çok yüzdeler dilime sahip grup olmuştur. Tamamen katılan 5 öğretmen vardır ve % 7, 1'lik bir orana sahiptir. Katılmıyorum diyen 11

öğretmen de % 15, 7'lik bir dilim oluşturmuştur. Kesinlikle katılmayan 2 öğretmen % 2, 9'luk bir payla en az yüzdeler dilime sahip grup olmuştur. Öğretmenlerin büyük bir kısmı programın öğrenci-çevre ve öğrenci- dil gelişimine yardımcı olduğunu düşünmektedir.

21. Programda öğrencilerin düşüncelerini, sorgulamalarını geliştiren açık uçlu sorular kullanılmıştır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	9	12,9
Katılıyorum	40	57,1
Kısmen katılıyorum	16	22,9
Katılmıyorum	4	5,7
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Bu soru program da kullanılan soruların çeşidini ölçmek için öğretmenlere yöneltilmiştir. Programda öğrencilerin düşüncelerini, sorgulamalarını geliştiren açık uçlu sorular sorulduğu görüşüne katılıyorum cevabı veren öğretmen sayısı 40 tır ve % 57, 1'lik bir dilimle en fazla yüzdeler dilime sahip olan grup olduğu gözlemlenmiştir. Öğretmenlerin 16 sı da % 22, 9'luk bir oranla bu görüşe kısmen

katılarak ikinci en fazla yüzdeler dilime sahip grup olmuşlardır. Tamamen katılan 9 öğretmen vardır ve % 12,9'luk bir pay oluşturmaktadır. Katılmıyorum diyen 4 öğretmen ve kesinlikle katılmıyorum diyen 1 öğretmen ise sırasıyla % 5,7'lik ve % 1,4'lük bir dilim oluşturmuştur.

22. Programda kullanılan yöntem ve teknikler öğrencilerin bilgiyi yapılandırarak edinmelerine ve problem çözme becerilerinin gelişmesine fırsat vermektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	9	12,9
Katılıyorum	40	57,1
Kısmen katılıyorum	16	22,9
Katılmıyorum	4	5,7
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Programda kullanılan yöntem ve tekniklerin özelliklerini ölçmek için bu soruya 40 öğretmen katılıyorum diyerek % 57,1'lik bir oranla en fazla yüzdeler dilime sahip olan grup olmuştur. Kısmen katılan 16 öğretmen % 22,9'luk ve tamamen katılan 9 öğretmen de % 12,9'luk bir dilim oluşturmuştur. Katılmıyorum diyen 4 öğretmen vardır ve % 5,7'lik bir paya sahiptir. Kesinlikle katılmayan 1

öğretmen ise % 1, 4'lük paya sahiptir. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi öğretmenlerin çoğunluğu programın uygulanmasında kullanılan yöntem ve tekniklerin öğrencilerin bilgiyi yapılandırarak edinmelerine ve problem çözme becerilerinin gelişmesine önem vermekte olduğunu düşünmektedir. Çok az bir kısım bunun aksini iddia etmekte ve bu görüşe katılmamaktadır.

23. Programda öğrenmenin gerçekleşmesi için içsel ve dışsal motivasyon gelişimine önem verilmektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	4	5,7
Katılıyorum	30	42,9
Kısmen katılıyorum	31	44,3
Katılmıyorum	4	5,7
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,4
Toplam	70	100,0

Bu soruda programda öğrenmenin gerçekleşmesi için yer alan özellikler ölçülmek istenmiştir. 4 öğretmen programda öğrenmenin gerçekleşmesi için içsel ve dışsal motivasyona gelişimine önem verilmektedir görüşüne tamamen katılmakta ve

% 5, 7'lik bir oran oluşturmaktadır. Katılıyorum diyen 30 öğretmen ise % 42, 9'luk bir oran oluşturmuştur. Kısmen katılan 31 öğretmen % 44, 3'lük bir payla en fazla yüzdelerle sahip olan grup olmuştur. Katılmayan 4 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 1 öğretmen ise sırasıyla % 5, 7'lik ve % 1, 4'lük bir dilme sahiptirler. Bu tablodan da yorumlayabileceğimiz gibi öğretmenlerin çoğunluğu programda öğrenmenin gerçekleşmesi için içsel ve dışsal motivasyona önem verildiği görüşüne katılmaktadırlar.

24. Temalar gerçek hayatla bağlantılı ve özgündür.

	f	%
Tamamen katılıyorum	10	14,3
Katılıyorum	32	45,7
Kısmen katılıyorum	15	21,4
Katılmıyorum	8	11,4
Kesinlikle katılmıyorum	5	7,2
Toplam	70	100,0

Temaların gerçek hayatla bağlantılı ve özgün olduğunu düşünen öğretmen sayıları çeşitlilik göstermektedir. Katılıyorum cevabı veren 32 öğretmen % 45, 7'lik dilimle en fazla yüzdelerle paya sahip olan grup olmuşlardır. Kısmen katılan 15 öğretmen ise % 21, 4'lük bir oran oluşturmuşlardır. 10 öğretmen ise bu görüşe tamamen katılmış ve % 14, 3'lük bir pay sahibi olmuştur. Katılıyorum diyen 8 ve

kesinlikle katılmıyorum diyen 5 öğretmen sırasıyla %11, 4'lük ve % 7, 1'lik bir pay sahibi olmuşlardır. Bu tablodan öğretmenlerinin çoğunluğunun temaların gerçek hayatla bağlantılı ve özgün olduğu görüşüne katıldıkları yorumu çıkartılabilmektedir.

25. Programın özellikleri uygulayıcılar tarafından bilinmektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	10	14,1
Katılıyorum	32	45,7
Kısmen katılıyorum	15	22,4
Katılmıyorum	8	12,1
Kesinlikle katılmıyorum	4	5,7
Toplam	70	100,0

Programın uygulayıcıları yani öğretmenler kendilerinin program hakkında bilgilerinin ölçülmesini amaçlayan bu soruya genelde olumlu yönde cevap vermişlerdir. Tamamen katılan 10 öğretmen vardır ve % 14, 1'luk bir paya sahiptir. Katılıyorum diyen 32 öğretmen % 45, 7'lik bir dilimle en fazla yüzdeler paya sahip olan grubu oluşturmaktadır. Kısmen katılan ise 15 öğretmen vardır ve yine % 22, 4'luk bir pay sahibidir. Katılmıyorum diyen 8 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 4

öğretmen sırasıyla % 112, 1'lük ve % 5, 7'lik bir oran oluşturarak program hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları özeleştirisinde bulunmuşlardır.

26. Programda öğretmen öğrenciye rehber niteliktedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	16	22,9
Katılıyorum	33	47,1
Kısmen katılıyorum	16	22,9
Katılmıyorum	3	4,3
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,8
Toplam	70	100,0

Programda öğretmenin öğrenciye rehber nitelik taşıdığı görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu olumlu yönde cevap vermiştir. Tamamen katılıyorum, katılıyorum ve kısmen katılıyorum cevaplarının veren toplam 55 öğretmen olmuş ve % 92, 9'luk bir yüzdellik dilim toplamı elde etmişlerdir.

27. Programda öğretmen yeterli formasyon bilgi-becerilerini sergileyebilmektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	10	14,2
Katılıyorum	23	32,9
Kısmen katılıyorum	28	40,0
Katılmıyorum	7	10,0
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerinin ölçülmesi amaçlanan bu soruda öğretmenlerin çoğunlumu yeni programın kendi formasyon bilgi ve becerilerinin sergilenmesine olanak sağladığını düşünmektedir. Bu görüşe tamamen katılan 10 öğretmen % 14, 4'lük bir pay oluşturmuştur. Katılıyorum diyen 23 öğretmen ise % 32, 9'luk paya sahiptir. Kısmen katılan 28 öğretmen vardır ve %40'lık bir orandır. Katılmayan 7 kişi % 10 ve kesinlikle katılmayan 2 kişi ise % 2, 9'luk paydır.

28. Program öğretmenlerin görüşleri alınarak hazırlanmıştır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	4	5,7
Katılıyorum	11	15,7
Kısmen katılıyorum	21	30,0
Katılmıyorum	20	28,6
Kesinlikle katılmıyorum	14	20,0
Toplam	70	100,0

Öğretmenler araştırmanın bu kısmında kendileriyle ilgili bir soru cevaplamışlar ve tabloya bakıldığında görüşlerinin olumsuz yönde olduğu anlaşılmaktadır. 34 öğretmen katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum diyerek toplam % 48,6 ile program hazırlanırken görüşlerinin alınmadığını düşünmektedir. 21 öğretmen ise bu duruma kısmen katılmakta ve % 30'luk bir pay oluşturmaktadır. Katılan ve tamamen atılan toplam 15 öğretmen ise toplamda % 21, 4'lük bir oranla en az yüzdelerik dilime sahip grup olmuştur. Bu tablodan da anlaşıldığı gibi program hazırlığında öğretmen görüşlerine daha fazla yer verilmesi gerekliliği doğmuştur.

29. Program ölçme değerlendirme yeni yaklaşımlar içermektedir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	9	12,9
Katılıyorum	26	37,1
Kısmen katılıyorum	22	31,4
Katılmıyorum	8	11,4
Kesinlikle katılmıyorum	5	7,2
Toplam	70	100,0

Ölçme değerlendirme yaklaşımları ölçmek için yöneltilen bu soruya öğretmenlerin çoğunluğu olumlu yönde cevap vermişlerdir. 9 öğretmen programın ölçme değerlendirme yeni yaklaşımlar içerdiği görüşüne tamamen katılmakta ve % 12,9'luk bir dilim oluşturmaktadır. Katılıyorum diyen 26 öğretmen vardır ve % 37,1'lik bir dilime sahiptir. Kısmen katılan 22 kişi ise % 31,4'lük orandadır. Katılmıyorum diyen 8 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 5 kişi sırasıyla % 11,4 ve % 7,2'lik oran oluşturmuşlardır. Tablodan ve bu oranlardan yararlanarak yeni programın ölçme değerlendirme yeni yaklaşımlar içerdiği yorumunu yapabilmekteyiz.

30. Ölçme değerlendirilmede kullanılan ölçekler doğru ve objektif olarak değerlendiriliyor.

	f	%
Tamamen katılıyorum	6	8,6
Katılıyorum	22	31,4
Kısmen katılıyorum	28	40,0
Katılmıyorum	10	14,3
Kesinlikle katılmıyorum	4	5,7
Toplam	70	100,0

Bu önermeye tamamen katılan 6 öğretmen vardır ve % 8,6'lık bir dilime sahiptir. Katılıyorum diyen 22 öğretmen ise % 31,4'lük bir kısım oluşturmuştur. Kısmen katılan 28 öğretmen de % 40'lık oranla en fazla yüzdilik dilime sahip olan grup olmuştur. Katılmayan 10 öğretmen vardır ve % 14,3'lük orandadır. Kesinlikle katılmayan 4 öğretmen ise sadece % 5,7'lik paydadır. Öğretmenlerin çoğunluğunun kısmen katıldığı görülmüş bu da kesin ölçme değerlendirme objektiftir yorumunu yapmamızı engellemektedir. Ölçme değerlendirme de sıkıntı olduğu ve programın zaafının bu doğrultuda yapılacak çalışmalarla giderilebileceği anlaşılmaktadır.

31. Programda yer alan performans değerlendirmesinde kullanılan özgün değerlendirme, öğretmen gözlemleri, portfolyo gibi teknikler yeterlidir.

	f	%
Tamamen katılıyorum	8	11,4
Katılıyorum	21	30,0
Kısmen katılıyorum	26	37,1
Katılmıyorum	13	18,6
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Bu önermede öğretmen cevaplarının yine çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Öğretmenlerin 26 tanesinin kısmen katılıyorum cevabı verdiği görülmüş ve bunun % 37,1'lik bir dilim oluşturduğu anlaşılmıştır. Katılıyorum cevabı veren 21 öğretmen ise % 30'luk bir oran oluşturmuştur. 13 öğretmenin katılmıyorum cevabıyla oluşan % 18,6'lık oran üçüncü sırada yer almaktadır. Tamamen katılan 8 öğretmen vardır ve % 11,4'lük bir paydadır. Kesinlikle katılmayan 2 öğretmen ise % 2,9'lük bir dilim oluşturmaktadır. Öğretmenlerin çoğunluğunun özgün değerlendirme, öğretmen gözlemleri, portfolyo gibi teknikleri performans değerlendirmede yeterli olmasına kısmen katıldıkları gözlemlenmiştir. Bu durumda performans değerlendirmede yeni tekniklere de ihtiyaç duyulmaktadır.

32. Programda öğrencinin davranışsal becerilerini değerlendirirken yöneltilen test modelleri sadece tek davranışı yoklamaktadır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	4	5,7
Katılıyorum	16	22,9
Kısmen katılıyorum	26	37,1
Katılmıyorum	21	30,0
Kesinlikle katılmıyorum	3	4,3
Toplam	70	100,0

Öğrencilere yöneltilen test modellerinin yokladığı davranış sayısını ölçmeyi amaçlayan bu soruda öğretmenlerin yine çoğunluğunun bu soruya 26 öğretmen sayısı ve % 37, 1'lik payla kısmen katıldıkları gözlemlenmiştir. Ancak 21 öğretmen sayısı ve ü% 30'luk dilimiyle ikinci yüksek yüzdelik dilime sahip olan katılmıyorum cevaplı grubu göz önüne alırsak verilen cevapların çoğunluğunun olumsuz yönde olduğunu görmekteyiz. Kesinlikle katılmayan 3 öğretmen % 4, 3'lük bir orandadır. Katılan 16 öğretmen ve tamamen katılan 4 öğretmen sırasıyla % 22, 9'luk ve % 5, 7'lik bir orana sahiptirler. Davranışsal becerileri ölçmede kullanılan test modellerinin sadece tek davranışı ölçtüğü kesin olarak söylenemez. Bu konuda çalışma yapılması gerektiği tablodan anlaşılmakta ve test modellerinin anlaşılabilirliğinin sağlanması gerekmektedir.

33. Programın birden değişmesi yerine kademeli olarak değişmesi programın uygulanabilirlik seviyesini artırır.

	f	%
Tamamen katılıyorum	23	32,9
Katılıyorum	21	30,0
Kısmen katılıyorum	21	30,0
Katılmıyorum	3	4,2
Kesinlikle katılmıyorum	2	2,9
Toplam	70	100,0

Öğretmenlerin çoğunluk görüşü programın birden yerine kademeli olarak değişmesi yönündedir. Tamamen katılan öğretmenlerin sayısı 23 ve yüzdelik dilimleri % 32,9 dur. Katılıyorum diyenler de 21 sayıyla ve % 30'luk dilimle ikinci yüksek yüzdelik dilimi oluşturmaktadırlar. Kısmen katılan yine 21 öğretmen vardır ve yine % 30'luk bir orandadır. Katılmayan 3 ve kesinlikle katılmayan 2 öğretmen de sırasıyla % 4, 2 ve % 2, 9'luk bir pay sahibidir. Tablodan ve verilerden de anlaşılacağı gibi öğretmenler genel de programın kademeli olarak değişmesi taraftarıdır. Kademeli geçişte program uygulamasında karşılaşılan sorunların azalacağı düşünülebilir.

34. Program öğrencileri araştırmaya sevk ediyor.

	f	%
Tamamen katılıyorum	14	20,0
Katılıyorum	27	38,6
Kısmen katılıyorum	19	27,1
Katılmıyorum	6	8,6
Kesinlikle katılmıyorum	4	5,7
Toplam	70	100,0

Bu soruda programın öğrencileri araştırmaya sevk etme derecesi ölçülmek istenmiştir. 27 öğretmen % 38, 6'lık payla programın öğrencileri araştırmaya sevk ettiği görüşüne katılıyorum cevabı vermiştir. Bu cevabı 19 sayıyla ve % 27, 1'lik oranla kısmen katılıyorum diyen öğretmenler takip etmişlerdir. Tamamen katılan 14 öğretmen vardır ve % 20'lik bir dilime sahiptir. Katılmıyorum diyen 6 ve kesinlikle katılmıyorum diyen 4 öğretmen ise sırasıyla % 8, 6'lık ve % 5, 7'lik bir pay oluşturmuşlardır. Program öğrencileri araştırmaya sevk etmektedir.

35. Size değerlendirme yaparken sürece ya da sonuca önem veriyorsunuz.

	f	%
Süreç	59	76,3
Ürün	11	23,7
Toplam	70	100,0

Öğretmenlerin programın özelliklerini anlama düzeylerini ölçmek için yöneltilen bu soruda 59 öğretmenin programın özelliğinin kavradığı görülmektedir. Yapılandırmacı eğitim yaklaşımı doğrultusunda hazırlanan ve tüm ilköğretim kurumlarında uygulamaya konulan yeni müfredat programının bir özelliği de değerlendirmenin ürüne bakılarak değil sürece dönük yapılmasıdır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 76,3'lük dilimi bu özelliği kavramış ve değerlendirmelerini süreç doğrultusunda yapmaktadır. Ancak yine de azımsanamayacak bir oran % 23,7'lük bir dilim programın özelliğini bilmemekte ve hala ürüne dayalı değerlendirme yapmaktadır. Araştırmanın 29, 30, 31 ve 32. sorularına da bakarsak programın genelde ölçme değerlendirme hususunda sıkıntı yaşadığı kanısına varabiliriz.

36. Programda kazanımlar sürece ya da ürüne dayalıdır.

	f	%
Süreç	49	70,0
Ürün	21	30,0
Toplam	70	100,0

Yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan programda eski programda yer alan hedef davranış kavramı yerini kazanım kavramı almıştır ve kazanımlar program hazırlanırken ürüne dayalı olarak hazırlanmıştır. Ancak bu konuda sıkıntı olduğu ve program ilkeleri uygulayıcılara yani öğretmenlere yeterince tanıtılmadığı yukarıdaki tabloda görülmektedir. Öğretmenlerin 49 u kazanımların sürece dayalı olarak hazırlandığını düşünmektedir ve bu durumu oranladığımızda karşımıza % 70'lik bir pay çıkmaktadır. Sadece araştırmaya katılan 21 öğretmen kazanımların ürüne dayalı olduğunun düşünmektedir. Bu kısım da % 30'luk bir dilim oluşturmaktadır.

37. Programın eksiklikleri kazanımlardan/ Kullanılan yöntem tekniklerden/ Ölçme değerlendirilmeden/ Uygulayıcılardan kaynaklanmaktadır.

	f	%
Kazanımlardan	39	55,7
Yöntem ve tekniklerden	6	8,6
Ölçme ve değerlendirilmeden	16	22,7
Uygulayıcılardan	7	13,0
Toplam	70	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 55, 7'si program eksiklerinin kazanımlardan kaynaklandığını düşünmektedir. % 22, 7'u ise ölçme ve değerlendirilmeden kaynaklandığını düşünmektedir. 7 öğretmen ise programın eksikliğinin uygulayıcılar olduğunu söylemiş ve % 13'lük bir dilim oluşturmuştur. Yöntem teknik cevabı veren 6 öğretmen vardır ve % 8, 6'lık bir paya sahiptir. Öğretmenler kazanımlar bölgesel farklılıklara göre düzenlenirse programın eksik kısımlarının tamamlanacağını düşünmektedirler.

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

1. Öğretmenlere uygulanan anket çalışmasına Kars ili merkez ilçede görev yapan 70 öğretmen katılmıştır. Katılan öğretmenlerin çoğunluğunun lisans mezunu olduğu sonucuna varılmıştır.

2. Öğretmenlerin programı yeterince tanımadıkları ortaya çıkmış program ilkelerini yeterince kavramadıkları ve bu yüzden sıkıntı yaşandığı sonucuna varılmıştır.

3. Yeni müfredat programı yapılandırmacı eğitim yaklaşımına göre hazırlanmış fakat öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşımı tam olarak bilmedikleri görülmektedir. Bu da programın anlaşılmasına ve uygulamada aksaklıklarla karşılaşılmasına sebep olmaktadır.

4. Öğretmen cevaplarından özellikle 20 yıl ve üstü görev yapan öğretmenlerin bazı kavramları yanlış anladığı görülmüştür, Örnek olarak 35. soru ele alınabilir. 35. soruda öğretmenlere değerlendirme yaparken, sürece mi ürüne mi önem verdikleri sorulmuş ama bazı öğretmenlerin değerlendirmede süre çok yetersiz biraz daha zaman verilmeli gibi cevap verdikleri ortaya çıkarılmıştır.

5. Araştırma anketi uygulanırken birçok okulda görev yapan öğretmenlerin valilik onayı olduğu halde ankete katılmadıkları görülmüş, bu da ankete katılan öğretmen sayısının azalmasına neden olmuştur.

6. Araştırmaya katılanlar yapılandırmacı eğitim yaklaşımıyla ilgili olarak bu yaklaşımın öğrenci merkezli olduğu, öğrenciyi araştırmaya sevk ettiği görüşüne katılmaktadırlar.

7. Programda günlük plan kaldırılmıştır. Yerine her ders için ve kılavuz kitabı bulunan dersler hariç etkinlik planı yapılması istenmiştir. Bu durum öğretmenlerin olumlu tepkisiyle karşılaşmış ve öğretmenleri zorla yaptıkları bir işten kurtarmıştır.

8. Program hazırlandığı ve uygulamaya başlandığı tarihten bugüne kadar hep eleştirilmiş ancak uygulanmaya başlandıktan sonra kabullenilmiş hatta öğretmenler önyargılı davrandığını kabul etmişlerdir. Araştırma sırasında da böyle düşünülen öğretmenlerle karşılaşmış ve kendileri artık programı savunmaya başladıklarını ifade etmişlerdir.

5.2. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgular sonucunda geliştiren öneriler şöyledir:

1. Programın birden değişmesi yerine kademeli olarak değişmesi yaşanan aksaklıkların seviyesini düşürebilirdi. Bu sebeple bundan sonraki yapılacak program değişiklikleri sırasında bu husus dikkate alınmalıdır.

2. Öğretmenlerin lisans eğitimi sırasında yapılandırmacı eğitim yaklaşımları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması ve meslek hayatında da öğretmenlerin genelde kendilerini geliştirmek için uğraşmamaları nedeniyle program ilkeleri tam olarak kavranamamıştır. Bunun sonucunda öğretmenlerin eğitim yaklaşımları, ölçme değerlendirme yeni yaklaşımlar vb gibi konularda denetimli bir hizmetiçi eğitime alınması programın uygulanmasında karşılaşılan sorunları azaltabilir.

3. Öğretmenler program hazırlanırken kendi görüşlerinin alınmadığı konusunda yakınmaktadırlar. Bu konuda internet üzerinden öğretmenlerin görüş bildirebilecekleri bir portal hazırlanmalı ya da Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı sitesinde var olan etkinlik portalı bu yönde de bir hizmet vermeli öğretmen görüşleri

dikkate alınmalıdır. Neticede ne şekilde hazırlanırsa hazırlansın programı uygulayacak kişiler öğretmenlerdir ve onların görüşlerinin yer almadığı bir program düşünülemez.

4. Program hazırlanılırken bölgesel farklılıklar göz ardı edilmiş ve bu da özellikle ücra yerlerde eğitim veren öğretmenlerimizi yeterince sıkıntıya sokmuştur. Örneğin programda proje konusu internetten araştırılabilecek bir konu üzerinde belirlenmiş ancak köylerde öğrencilerin evlerinde değil internet bilgisayar bile bulunmamaktadır. Program uygulaması sırasında özellikle Kılavuz kitaptaki etkinliklerde fotokopi ile çoğaltma gerekmekte ancak maalesef yine köy öğretmenlerimiz bu konuda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu durum göz önünde bulundurularak ya tüm okullarımızda yeterli donanım sağlanmalı ya da etkinlikler bölgesel farklılıklara göre eğitimde eşitlik ilkesini ihlal etmeden hazırlanmalıdır.

5. Bitişik eğik yazı kullanımını ara sınıflarda sıkıntı yaratmış programa birden geçildiği için ve ara sınıflar yazmayı dil temel harflerle öğrendikleri için öğrencilerin önceki öğrenmelerine ket vurarak bitişik eğik yazı yazmaya başlamaları oldukça zaman almıştır. Bunun yanında ilk defa eğik yazıyla yazmaya başlayanların sonradan dik temel harflerden bitişik eğik yazıya geçen öğrencilerden daha güzel yazdığı görülmektedir.

6. Programın bir diğer sıkıntısının ölçme değerlendirme olduğu anlaşılmış öğretmenlerin değerlendirmeyi ne zaman ve nasıl yapacakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları gözlenmiştir. Bunun için öğretmenlere programın tekrar ancak içerdiği yaklaşım ve ölçme değerlendirmede kullanılan teknikler tanımlanarak seminere alınması önerilmektedir.

7. Program ara sınıflar için hafifletilmiş program olarak tanımlanmakta öğrenci programa ilk geçiş yılında bir önceki sınıfta öğrendiği konuları tekrar etmiş bu da gerek idareciler ve gerekse velilerin tepkisine yol açmıştır. Öğretmenler idareci ve velilerin program hakkında yeterli bilgiye sahip olmamasından dolayı derslerde oyun oynatılıyor gibi ithamlarla karşılaşmışlardır. Bu yüzden velilerin de program hakkında bilgi sahibi olması sağlanmalıdır.

8. Araştırma sırasında programda yer alan araştırma ödevlerini öğrencilerin internetten hiçbir değişiklik yapmadan aynen aldıkları ve hiç okumadan öğretmenlerine teslim ettikleri sorunuyla karşılaşılmıştır. Öğretmenler araştırma ödev verirken öğrencilerden ne yapmalarını istediklerini açıkça belirtmeli ve gerekirse kullanmaları uygun bulunan site isimleri verilmelidir.

KAYNAKLAR

ABBOT T. Ryan, “*Consstructing Knowledge Schooling*” *Education Leadership*, November

ALKAN, C., D.Deryakulu ve N.Şimşek, *Eğitim Teknolojilerine Giriş*, Ankara 1995.

BOWER, Bert, *Six Powerful Constructivist Strategies*, Social Education, 1998

BROOKS, G. And M.G. BROOKS, “*The Courage to be Constructivist*” *Educational Leadership*, November 1999

BROOKS, I. G. And M. G. BROOKS, *The Case for Constructivist Classrooms*, Virginia

BROOKS, J.G and M.G. BROOKS, (1993) in search of understanding The Case For Constructivist Classrooms. Alexandria: VA: Association for supervision and Curriculum Development

CULBURN, Alan, *Constructivist m. Helderf Publications*, Sep. 2003

CELKAN, H. Yıldırım, *Eğitim Sosyolojisi*, Atatürk Üniversitesi Yayınları Atatürk Üniversitesi Basım Evi, Erzurum, 1989

ÇİÇEK, Ali İhsan, *Yeni Öğretim Programları ve Yapılandırıcı Eğitim Yaklaşımı*, Kastamonu, 2005

DEMİREL, Özcan, *Eğitim Program Geliştirme*, Ankara, Pegem A Yayınevi, 2000

DEMİREL, Özcan, *Eğitim sözlüğü*, Ankara PegemA Yayıncılık, Şubat, 2001.

,

DERYAKULU, Deniz, *Yapıcı Öğrenme ve Sınıfta Demokrasi*, Ankara Eğitim Sen. Yayınları 2000

ERDEM , Eda, *Program Geliştirmede Yapılandırıcılık Yaklaşımı.* *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi SBE Ankara:2001

GRUENDER, C. Cavid, *Constructivism and Learning Eduactional Technology* 1996

HOLOWAY, John Caution, *Constructivism Ahead” Educational Leadership*, November 1999

JONASSEN, *Learing Witth Technology: A.Constructivisit Perspective*, New Jersey Prenttice Hall 1999

KAPTAN, Fitnat ve Hünkar KORKMAZ, *İlköğretimde Fen Bilgisi Öğretimi* (İlköğretimde etkili öğrenme, öğretme öğretmen el kitabı, modül 7)

KOMİSYON, MEB. *İlköğretim Türkçe Dersi 1-5 Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, 2005

KOMİSYON, MEB, *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi 4-5 Sınıflar Öğretim Programı*, Ankara; Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, 2005

KOMİSYON, MEB, *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4-5 Sınıflar Öğretim Programı*, Ankara Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, 2005

KOMİSYON, MEB, *İlköğretim Matematik Dersi 1-5 Sınıflar Öğretim Programı*, Ankara Devlet Kitapları Basım Evi, 2005

KOMİSYON, MEB, *İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi 1-3 Sınıflar Öğretim Programı*, Ankara Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, 2005

KURTCEBE, Bilgehan, *Eğitim Programının Yeniden Yapılandırılması*, 2002

OĞUZKAN, Ferhan, *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Ankara Emel Matbaacılık,1993.

ÖZDEN, Yüksel, *Öğrenme ve Öğretme*, Ankara Pegam A Yayıncılık, Ocak 2003.

SABAN, Ahmet, *Öğrenme ve Öğretme Süreci, Yeni Teori ve Yaklaşımlar*. Ankara Nobel Yayınları, 2000

SAĞIROĞLU, Ali Zafer, *Yapıcı Öğrenme Modelinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Tarih Üniteleri Uygulaması*. Ankara, 2002

SÖNMEZ, Veysel, *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmen ve Kılavuzu*, Ankara Pegem Yayınları, 1996

ÜLGEN, Gülten, *Eğitim Psikolojisi Kavramlar İlkeler Yöntemler Kuramlar ve Uygulamalar*, Ankara, Lazer ofset 1994

VARIŞ, Fatma, *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara Üniversitesi Basım evi, (1978)

YAŞAR, Şefik, *Yapısalcı Kuram ve Öğrenme-Öğretme Süreci VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Konya Selçuk Üniversitesi 1998

Aşağıdaki önermeler uygulamakta olduğumuz program hakkında görüşlerinizi almak için hazırlanmıştır. Kendi düşüncenize en uygun seçeneğin yanına (X) işareti koyunuz.

İlginiz için teşekkür ederim.

Hatice CEBEC İ SENER
K.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

- **Cinsiyetiniz:** Kadın () Erkek ()
- **Yaşınız:**
- **Öğrenim Durumunuz:** Önlisans () Lisans () Yüksek Lisans ()
Doktora ()
- **Meslekte Kıdem Yılıınız:**0–5 () 5–10 () 10–15 () 15–20 () 20–... ()
- **Okuttuğunuz Sınıf?**

	Açıklamalar	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	Program toplumun genel ihtiyacını karşılayabilecek niteliktedir.					
2	Program yapılandırmacı öğretim tekniklerine uygun hazırlanmıştır.					
3	Programda öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde tutulmuştur.					
4	Program kolay anlaşılabilir ve uygulanabilir niteliktedir.					
5	Program öğrencilerin ön öğrenmelerini kullanmalarına olanak sağlamaktadır.					
6	Programın içeriği günceldir.					
7	Program öğrencilere bilgi sunmaktan çok bilgiye ulaşmaları için yol göstermektedir.					
8	Program öğrencilerin bölgesel ve yöresel farklılıkları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.					
9	Program öğrenci merkezlidir.					
10	Kılavuz kitaplardaki etkinlikler öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun hazırlanmıştır.					
11	Programın uygulanmasında okullarımızdaki araç- gereçler yeterli olmuştur.					

12	Programın içeriği hazırlanırken aşamalılık ilkesine uyulmuştur.					
13	Program yeteri düzeyde esnektir.					
14	Bitişik eğik yazı kullanımı öğrencilerin kişisel yazı karakterinin gelişmesine olanak sağlamaktadır.					
15	Program öğrenci ve çevre etkileşimine ve öğrenci dil gelişimine yardımcı olmaktadır.					
16	Programda öğrencilerin düşüncelerini, sorgulamalarını geliştiren açık uçlu sorular kullanılmıştır.					
17	Program uygulamasında kullanılan yöntem ve teknikler öğrencilerin bilgiyi yapılandırarak edinmelerine ve problem çözme becerilerinin gelişmesine fırsat vermektedir.					
18	Programda öğrenmenin gerçekleşmesi için içsel ve dışsal motivasyon gelişimine önem vermektedir.					
19	Temalar gerçek hayatla bağlantılı ve özgündür.					
20	Programın özellikleri uygulayıcılar tarafından bilinmektedir.					
21	Programda öğretmen öğrenciye rehber niteliktedir.					
22	Programda öğretmen yeterli olan ve formasyon bilgi-becerilerini sergileyebilmektedir.					
23	Program öğretmenlerin görüşleri alınarak hazırlanmıştır.					
24	Program ölçme değerlendirme yeni yaklaşımlar içermektedir.					
25	Ölçme değerlendirme kullanılan ölçekler doğru ve objektif olarak değerlendiriliyor.					
26	Programda kullanılan performans değerlendirme, özgün değerlendirme, öğretmen gözlemleri, portfolyo gibi teknikler yeterlidir.					
27	Programda öğrencinin davranışsal becerilerini değerlendirirken yöneltilen test modelleri sadece tek davranışı yoklamaktadır.					
28	Programın birden değişmesi yerine kademeli olarak değişmesi uygulanabilirlik seviyesini artırır.					
29	Program öğrencileri araştırmaya sevk ediyor.					

30- Siz değerlendirme yaparken sürece / sonuca önem veriyorsunuz.....

31-Programda kazanımlar sürece /ürüne dayalıdır.....

32- Programın eksikleri kazanımlardan / kullanılan yöntem tekniklerden / ölçme değerlendirmeden/uygulayıcılardan kaynaklanmaktadır.

— Programın eski programa göre kıyası:

— Ekleme istedikleriniz:

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Bilecik ili Gölpaazarı ilçesinde dünyaya geldi. İlköğrenimini Gölpaazarı ilçesinde, orta ve lise öğrenimini de Bilecik Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 1999 yılında Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü' nü kazandı. 4 yıllık lisans eğitiminin ardından 2003 yılında Kars ili Akyaka ilçesi Boyuntaş İlköğretim Okulu'nda öğretmenlik görevine başladı. 2004 yılında Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı'nda yüksek lisans programına başladı. Halen Kars ili Merkez İstiklal İlköğretim Okulu'nda görev yapmaktadır.